

آموزش قرآن

چهارم دستان

۱۳۹۵

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۶ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

آموزش قرآن چهارم دبستان - ۴۹

نام کتاب :

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

پدیدآورنده :

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :

ابوالفضل انوشه‌پور، الله ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، سیدمهدي سيف، رضا نباتي و مسعود وکيل بهمكاری : محمد قلوي (اعضای گروه تأليف) - طيبة حمزه‌بيگي (كارشناس آموزش دوره ابتدائي) - محمدکاظم بهنها (ويراستار)

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :

اداره کل نظارت بر نشر و توزيع مواد آموزشی

مدیریت آماده‌سازی هنری :

لیدا نیک‌روش (مدیر امور فني و چاپ) - مجید ذاکري یونسی (مدیر هنری و طراح جلد) - ندا عظيمي (طراح گرافيك) - سحر عجمي، ندا عظيمي (تصویرگران) - هائف همائي (عکاس) - زهره بهشتی شيرازی (صفحه آرا) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوري اسلامي ايران (رسم الخط صفحات قرآن كامل)

شناسه افزوده آماده‌سازی :

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

شناسه سازمان :

تلفن : ۰۹۲۶۶ - ۸۸۳۱۱۶۱ - ۵۹۰۰، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

تلفن :

ویگاه : www.chap.sch.ir

نادر :

اداره کل نظارت بر نشر و توزيع مواد آموزشی

چاپخانه : شركت افست «سهامي عام» (WWW.Offset.ir)

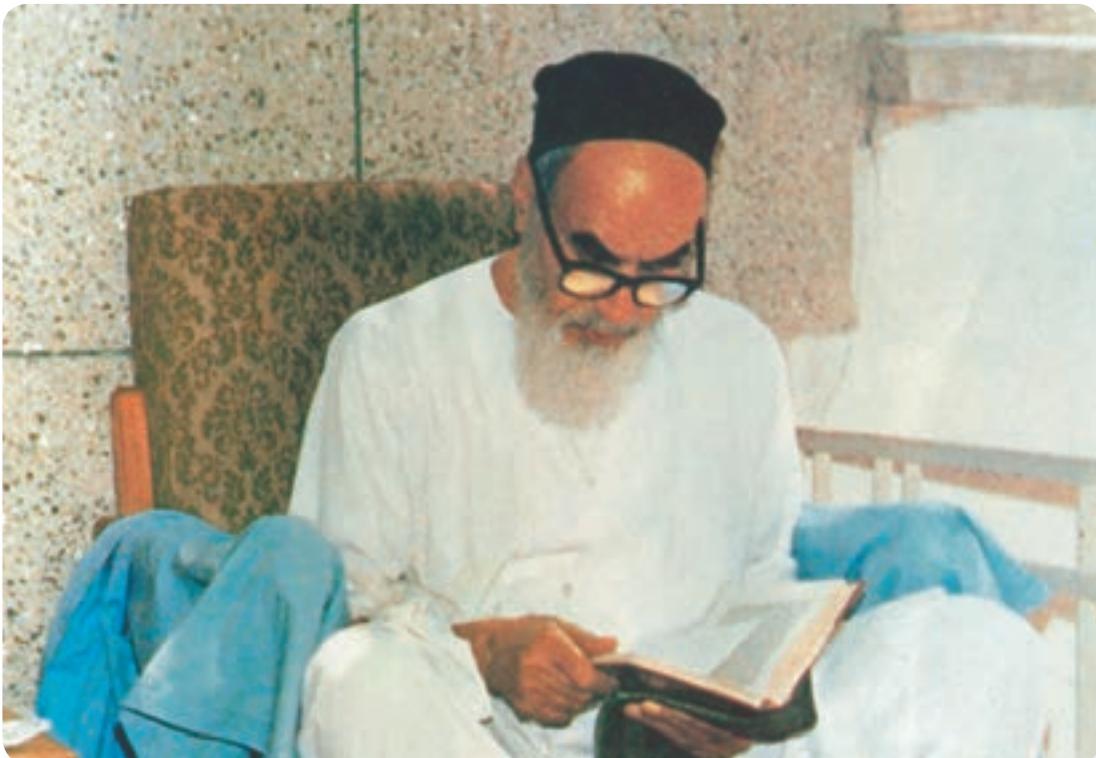
سال انتشار و نوبت چاپ :

چاپ هشتم : ۱۳۹۵

كليه حقوق مادي و معنوی اين کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکسبرداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز منوع است و مخالفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گيرند.

شابک ۰-۱۶۷۴-۰۵-۱۶۷۴ ISBN 964 - 05 - 1674 - 0

ما باید قرآن را سر لوحه‌ی همه‌ی کارهای خود قرار دهیم،
و از انس با قرآن کریم غفلت نکنیم .

امام خمینی

فهرست

پیش‌گفتار

درس دوم

سوره‌ی تَغَابُن
آیات ۱ تا ۶
وقف «= و قف =»

۹

درس اول

یادآوری قواعد سال‌های
گذشته
وقف «- و قف -»

۱

درس چهارم

سوره‌ی واقعه
آیات ۱ تا ۲۶
داستان‌های حرف‌های آسمانی
وقف «ة»

۲۱

درس سوم

سوره‌ی ابراھیم
آیات ۳۴ تا ۳۸
وقف «ه و، هی»

۱۵

درس ششم

سوره‌ی إِسْرَاء
آیات ۷۶ تا ۸۳
علامت مدد

۳۵

درس پنجم

سوره‌ی آل عمران
آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
حروف مقطّعه

۲۸

درس هشتم

سوره‌ی آل عمران
آیات ۳۰ تا ۳۷
داستان حضرت زکریا و مریم

۵۱

درس هفتم

آشنایی با خط قرآن کریم

۴۱

مشخصات دانشآموز

نام و نام خانوادگی:

نام کلاس:

نام مدرسه:

نام معلم:

نشانی مدرسه:

دانشآموزان عزیز:

سعی کنیم همه‌ی کتاب‌های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم؛ چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه‌ی خود نگهداری کنید.

درس دهم

سوره‌ی هود
آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷

۶۴

درس دوازدهم

سوره‌ی آل عمران
آیات ۳۸ تا ۴۵

۷۶

داستان حضرت زکریا و یحیی

درس نهم

سوره‌ی بقره
آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶

۵۸

درس یازدهم

سوره‌ی مُلک
آیات ۱ تا ۱۲
وقف «—ی»

۷۰

درس چهاردهم

سوره‌ی یوُسُف
آیات ۶۴ تا ۶۹

۸۹

درس سیزدهم

سوره‌ی نَمْل
آیات ۵۶ تا ۶۳

۸۳

درس آخر

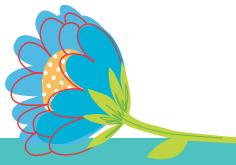
سوره‌ی إِسْرَاء

۱۰۱

درس پانزدهم

سوره‌ی عَبْسَة
آیات ۱ تا ۴۲

۹۵

پیش‌گفتار

پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم :

خانه‌ای که در آن قرآن بسیار خوانده می‌شود، پُر خیر و برکت است و روزی آن خانواده فراوان می‌شود.

اصول کافی؛ ج ۲، ص ۶۱

پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیzman یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی چهارم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد.

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندانمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغها و بوستان‌های پر طراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستور العمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، در صدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن موردنظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روحانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیبایخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف آن نیز توجه می‌شود.

۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳- به منظور ایجاد انس دائم آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و همچنین از عبارات کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴- با استفاده از ضبط صوت و نوار آموزشی، دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه نوار می‌خوانند. این امر بر جاذیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزنند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، الگوی شایسته‌ای برای کودک خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه‌ی خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه‌ی به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عمل‌آزمایی بزرگ‌ترها بیاموزند.
- ۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. ازاو بخواهید آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به صورت شمرده برای شما بخواند. دقت کنید، شما باید آیات و عبارات قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند عبارات قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباہی داشت، ازاو بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباہش بی‌بیرد و آن را اصلاح کند.
- ۳- در هر درس، یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و ترجمه‌ی آن‌ها نیز الزامی نیست؛ ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
- ۴- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیشتر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.
- ۵- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و هم‌چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و باید در ارزش‌یابی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.
- ۶- آموزگار فرزندتان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیشتر فرزندتان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندتان جویا شوید. به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، با ایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

● همکار و آموزگار گرامی

وَالَّذِينَ جاهدوا فِينَا لَنَهْدِي نَّهْمَمْ سُبْلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
وَكَسَانِي که در راه ما تلاش می‌کند، حتماً ایشان را به آن راه‌ها هدایت می‌کنیم و قطعاً خدا با نیکوکاران است.
سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۶۹

با اهدای سلام و آرزوی توفيق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هرچه بیشتر در آموزش قرآن، توجه شمارا به برخی نکات مهم جلب می‌نماییم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می‌شود، ولی امید است در اینجا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

پیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هر کس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می‌کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است.

مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیشتر شماست.

● مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه درنظر گرفته شده است. از این‌رو، هر درس را طبق بودجه‌بندی پیش‌بینی شده طی مراحل زیر آموزش دهید.

جلسه‌ی اول

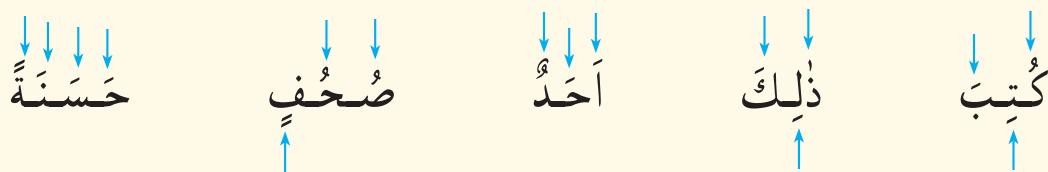
الف - روحانی و قرائت

۱- **پیش‌خوانی** : از دانش‌آموzan هر میز بخواهید طی چند دقیقه آیات درس را به‌آرامی برای یکدیگر بخوانند.
۲- **روحانی آیات درس** : هر دانش‌آموز یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بالافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند. در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده و یا حتی بخش‌بخش می‌خواند. در این قسمت آن‌چه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموzan با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روحانی

در صورتی که تعدادی از دانش‌آموzan در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این‌گونه کلمات یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات از دانش‌آموzan بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند. شیوه‌ی صحیح اشاره کردن به بخش‌ها به شرح زیر است.

اشاره ثابت: اشاره‌ی ثابت به صدای کوتاه، الف کوچک و تنوین، مانند:

اشاره متحرک: اشاره به صدای کشیده، حرف ساکن و تشدید که دست مطابق فلش‌ها حرکت می‌کند، مانند:

توجه کنید فلش‌ها محل و شیوه اشاره کردن را نشان می‌دهد و باید هنگام تدریس این فلش‌ها کشیده شود. برای کسب اطلاعات بیشتر در این مورد، می‌توانید به پیش‌گفتار کتاب آموزش قرآن پایه‌ی سوم ابتدایی کد ۱۲/۱ مراجعه کنید.

۳- پخش نوار، استماع و جمع خوانی: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، نوار آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموzan می‌خواهد هر جمله را بار اول گوش کنند و بار دوم همراه با نوار بخوانند. دانش‌آموzan همراه قرائت نوار، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکر ۱: آموزگار باید هنگام پخش نوار، بر خط بردن و خواندن دانش‌آموzan نظارت کند.

تذکر ۲: بهتر است از دانش‌آموzan بخواهید که در زمان هم‌خوانی با نوار، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای نوار را خوب بشنوند.

۴- فردوخانی قرائت آیات درس: از دانش‌آموzan بخواهید هر کدام یک سطر را به صورت انفرادی بخواند. آن‌ها را تشویق کنید مانند نوار بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنان‌چه برخی از دانش‌آموzan در خواندن کلماتی مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکال روخوانی عمل کنید.

ب- پیام قرآنی

۱- روخانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن: پیام قرآنی توسط چند دانش‌آموز مسلط‌تر خوانده می‌شود و هر بار بقیه‌ی دانش‌آموzan به صورت دسته‌جمعی تکرار می‌کنند، سپس یکی از دانش‌آموzan ترجمه‌ی پیام را می‌خواند.

۲- بیان مفهوم پیام: آموزگار به کمک تصاویر مربوط به پیام، به روش پرسش و پاسخ و با مشارکت دانش‌آموzan، آن‌ها را با مفهوم پیام آشنا می‌کند. برای درک بهتر پیام، از دانش‌آموzan می‌خواهیم مصادیق و نمونه‌های دیگری از مفهوم پیام را بیان کنند.

۳- از دانشآموزان می خواهیم که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تبصره : می توانید دانشآموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانشآموزان می خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا عباراتی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانشآموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانشآموزان در درک معنای لغات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد : خوب است دانشآموزان در شروع زنگ اول، همزمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج - داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانشآموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانشآموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

جلسه‌ی دوم

الف - قاعده: قاعده‌ی مربوط به درس را به اختصار توضیح دهید و از توضیحات اضافی بپرهیزید. هیچ نیازی نیست که دانشآموزان مفهوم قاعده را به ذهن بسپارند؛ زیرا کسب مهارت عملی در به کار بردن این قواعد اهمیت دارد. از این‌رو، در ارزش‌یابی نباید از مفهوم و تعریف قواعد هیچ‌گونه پرسشی به عمل آید.

ب- پخش نوار، استماع و جمع‌خوانی : دانشآموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را از نوار گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با نوار می‌خوانند. آموزگار توجه دانشآموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

ج- قرائت عبارات جدید قرآنی : در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از عبارات قرآنی آمده است که معمولاً نکاتی مربوط به قاعده‌ی آن درس دارد. دانشآموزان، این عبارات را با رعایت قاعده‌ی مورد نظر می‌خوانند. در ضمن، این عبارات نیز ترجمه شده است تا دانشآموزان با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی نیز آشنا شوند. هم‌چنین ترجمه‌ی این عبارات، دانشآموزان را برای فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده می‌کند.

تذکر مهم : دانشآموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی عبارات قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانشآموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

د- کار در کلاس : به منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر در دانشآموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم

تدریجی عبارات ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانشآموزان انجام می‌شود. معلم پاسخ را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانشآموزان به نادرستی پاسخ اول بی‌بئرند. انجام تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانشآموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانشآموزان منظور شود؛ ولی عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانشآموزان گردد.

تذکر : معلم در پایان کلاس، دانشآموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن در خانه و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی سوم

انس با قرآن در خانه

این بخش برای تکلیف و تمرین در خانه است. در زمان مناسب، انجام این تکلیف را به دانشآموزان تذکر دهید، و در جلسه‌ی پایانی هر درس، این تکلیف را بازدید و بررسی کنید. توجه شود تمرین‌های این بخش، نمونه سؤال نیست تا معلم شبیه آن‌ها را در ارزش‌یابی‌ها به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی از دانشآموزان پرسد؛ بلکه هدف از این بخش، کسب مهارت در به کار بردن قواعد و تمرین بیشتر است.

نتیجه و ثمره‌ی اصلی آموزش و یادگیری قرآن، خواندن روزانه‌ی آن و انس دائمی با قرآن کریم است.

قطره امادریا : پیامبر اکرم (ص) و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانشآموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک دیگر گفت و گو می‌کنند. در پایان هر درس، یک صفحه از قرآن کامل آمده است. در هر زمان مناسب، دانشآموزان را توصیه کنید هر روز مقداری از آیات این صفحه را در خانه بخوانند.

پرسش و ارزش‌یابی

سنچش پیشرفت دانشآموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، ضمن انجام فعالیت‌های مختلف هر جلسه صورت می‌پذیرد.

در آخرین جلسه‌ی هر درس، ضمن این که تکلیف «انس با قرآن در خانه» بازدید و بررسی می‌شود از تمرینات آن،

پرسش به عمل آمده و نتیجه‌ی آن در ارزش‌یابی مستمر منظور می‌گردد.

● مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

تأکید بر حیطه‌ی عاطفی و تقویت علاقه‌ی دانشآموزان به قرائت روزانه قرآن کریم و یادگیری آن، یکی از مهم‌ترین اهداف درس قرآن است. کسب مهارت‌های موردنظر باید به نحوی باشد که موجب تقویت و انس دائمی و علاقه‌ی دانشآموزان به قرآن کریم گردد. از این‌رو، هر چند محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، دانشآموزان به توانایی‌های زیر دست یابند:

- ۱- آیات کتاب درسی را شبیه نوار یا حداقل به صورت معمولی بخوانند.
- ۲- قرآن کریم را به صورت شمرده و آرام از روی مصحف آموزشی، روحانی کند.
- ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخوانند و بتوانند مفهوم آن را به زبان کودکانه توضیح دهند یا برخی از مصاديق آن را بیان کنند.

هر دانشآموز با این توانایی، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانشآموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت.

● چند توصیه

- ۱- تشویق دانشآموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات کتاب درسی شبیه نوار، حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
  - ۲- در صورت امکان، نوار آموزشی را تکثیر کرده و در اختیار دانشآموزان قرار دهید.
  - ۳- دانشآموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن نوار آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مسجد و هیئت‌های مذهبی)، استفاده از برنامه‌های شبکه قرآن و معارف سیما، رادیو قرآن و ... .
  - ۴- دانشآموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- آموزگار عزیز، خسته نباشی! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانشآموزان را باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانشآموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.
پیش‌پایش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

وب‌گاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

درس اول

جلسه‌ی اول

وَذَكْرُ فِيَنَ الدِّكْرُ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

یادآوری:

یادآوری کن که یادآوری برای مؤمنان سودمند است.

سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۵۵

دانشآموزان عزیز! ورود شما را به کلاس چهارم تبریک می‌گوییم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و همت و علاقه‌ی بیشتر، بتوانید قرآن کریم را بهتر بیاموزید و در عمل به سخنان زیبای آن، موفق شویید. به یاد داشته باشید خواندن روزانه‌ی قرآن، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن کریم است.

◀ در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام می‌دهیم.

۱- این کلمات قرآنی را با دقت در **حرکات آنها** بخوانید.

أُذْنَ
اوذينا
أَتُجَادِلُونَنِي

۲- **حروف ساکن**، همراه با حرکت قبل از خود خوانده می‌شود. این کلمات را بخوانید.

أَمْهِلْهُمْ
يَخْلُقُونَ
يُنْذِرُونَكُمْ

۳- **حروف دارای تشدید**، دو بار خوانده می‌شود، یک بار با حرکت قبل از خود و بار دوم با حرکت خودش؛ مانند :

كُلُّ ← لَمّا
إِنّى ← إِنّى

اکنون این کلمات را بخوانید.

يَذَّكَّرُ
يَظُنُونَ
قَرَّى
رَبِّ

۴- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت به **تنوین** بخوانید.

أَسْوَةُ حَسَنَةٍ حَتَّمًا مَقْضِيًّا بِهَدِيَّةٍ رِزْقٌ كَرِيمٌ

۵- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در **صدای «ه»، «هی»** بخوانید.

عَبْدَهُ عَنْدَ رَبِّهِ لَنْ أُرْسِلَهُ بِرَسُولِهِ أَجْرُهُ إِنْدَهُ

۶- در کلمات قرآنی زیر برخی از **حروف ناخوانا** هستند. با دقت در حروف ناخوانا، این کلمات را بخوانید.

- ياء زیر الف کوچک (ئ) : إِلَى تَوْلَى عَلَى تَرَى يُجْزِي

- الف بعد از واو آخر (وا) : قَالَا رُدُّوا ءامَنُوا تَوَاصَوْا

- واو پایه‌ی همزه (ؤ) : مُؤْمِنِينَ عَطَاؤُنَا يُؤَاخِذُ

- ياء پایه‌ی همزه (ئ) : قُرَئَ إِمْرِئٌ يُبَدِّئُ هَيْئَى

- الف بعد از تنوین (ـ) : قُولًا كَرِيمًا غَفُورًا

- ياء بعد از تنوین فتحه (ـئ) : هُدًى فَتَّى مُسَمَّى

۷- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در **اتصالات** بخوانید.

فَاعْلَمْ وَالْفَجْرِ فَاسْتَقِمْ إِذَا اتَّسَقَ
إِذْ تَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ فَاتَّقُوا اللَّهَ

دانش آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست. در بخشی از تمرین‌های این کتاب و نیز در کتاب‌های سال‌های آینده با روش صحیح فهم معنای آیات قرآن بیشتر آشنا خواهید شد.

نماز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۚ إِلَّاَذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

به راستی که رستگار شدند مؤمنان. آنان که در نمازشان خاشع و فروتن هستند.

۲- وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

و نماز بخوان زیرا نماز (انسان را) از زشتی‌ها و گناه بازمی‌دارد.

۳- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي

برورده‌گارا من و فرزندانم را از نمازگزاران قرار بده.

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

ای کسانی که ایمان آوردید وقتی که برای نماز جمعه فرا خوانده شدید،

فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ

به سوی یاد خدا (نماز) بشتابید.

سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۱۰

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

پروردگارا من و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامز،

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

در روزی که به حساب مردم رسیدگی می شود. (یعنی روز قیامت)

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۱

حساب : ...

یَوْمٌ : ...

مُؤْمِنِينَ : ...

رَبَّنَا : ...

چه خوب است با خواندن این دعای زیبای قرآنی در قنوت نمازهای خود،
برای خودمان و پدر و مادر عزیzman دعا کنیم.

همان طور که می‌دانید صداهای آبی (یا تو خالی) در آخر سطر، به هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این صداها معمولی (یا توپر) نوشته شده است، ولی هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول: خوب است عبارات و آیات جلسه‌ی قبل را یک بار دیگر بخوانید و در آخر هرسطر، وقف کنید.

تمرین دوم : این آیات را که درباره‌ی اهمیت نماز است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ إِأْتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

و نماز بخوانید و زکات بدھید و با رکوع کنندگان (در نماز جماعت) رکوع کنید. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۴۳

۲- يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أَمْرِرِ الْمَعْرُوفِ وَ انْهِ عَنِ الْمُنْكَرِ

ای فرزندم بريا دار نماز را و امر کن به کار خوب و نهی کن از کار بد. سوره‌ی لقمان، آیه‌ی ۱۷

۳- قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو : قطعاً نماز من و همه‌ی عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداست که پروردگار

جهانیان است. سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۱۶۲

دانشآموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم‌کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

◀ **تمرین اول:** معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- الله:	☐ خدا	☐ پروردگار
۲- رب:	☐ خدا	☐ پروردگار
۳- صلوة:	☐ نماز	☐ روزه
۴- رسول:	☐ پیامبر	☐ پیامبران
۵- عالَمِيَّنَ:	☐ دانشمندان	☐ جهانیان

◀ **تمرین دوم:** این ترکیب‌ها و عبارت‌های قرآنی را بخوانید و معنای آن‌ها را کامل کنید.

۱- **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**

* ... ... بهنام

۲- **رَبِّ الْعَالَمِيَّنَ**

... ...

۳- **رَسُولُ اللَّهِ**

... ...

۴- **يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ**

ای فرزندم، به پا دار ... را

پیامبر اعظم صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِہِ وَسَلَّمَ:

بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران نیز آموختش دهد.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول و دوم این درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید که در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۸

۱- حافظوا عَلَى الصَّلَواتِ

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۷۲

۲- وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

سوره‌ی إسراء، آیه‌ی ۷۸

۴- أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسِقِ اللَّيْلِ

تمرین سوم

در عبارات تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانان را با فلش به ساکن یا تشدید بعد از آن وصل کنید.

(مانند شماره‌ی ۱)

وَلَقَدْ أَتَيْنَا لِقَمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ ۝ وَإِذْ قَالَ لِقَمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بْنَيَّ
لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشَّرِكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ۝ وَوَصَّيْنَا إِلَيْنَا
بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهُنَّا عَلَىٰ وَهُنَّ وَفِصَالُهُ وَفِي
عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ۝
وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ
سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَإِنْبِئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ يَا بْنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ
مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ
فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝

خواندن روزانه‌ی قرآن

فعالیت

همان‌طورکه هر روز نماز می‌خوانیم،
چه خوب است هر روز مقداری قرآن نیز بخوانیم.
هر روز مقداری از آیات ۱۶ تا ۱۲ سوره‌ی لقمان را
بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

درس دوّم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۶ سوره‌ی تَغَيْبَن را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوّم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

خدا هر کاری را که می‌کنید، می‌بیند.

سوره‌ی تَغَابْنُ، آیه‌ی ۲

آیا می‌توانید سیب خود را در
جایی بخورید که هیچ کس نبیند؟

به نظر شما کسی موفق می‌شود؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس
پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

همان‌طور که می‌دانید، صداهای آبی (یا توحالی) در آخر هر سطر خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شوند.

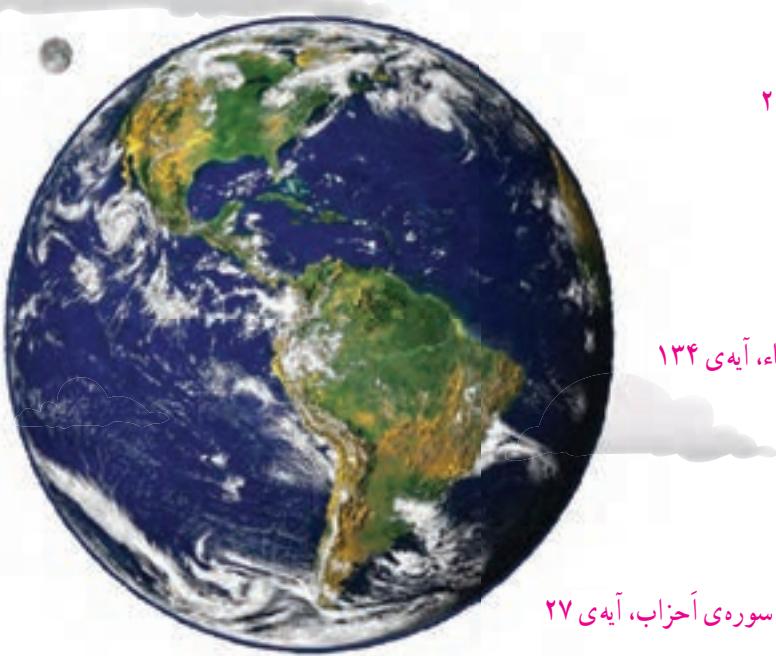
تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید؛ با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید و به وقف بر حرکات ۶ توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۲

و خدا شنوای دانا است.

۲- وَ كَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۱۳۴

و خدا شنوای بینا است.

۳- وَ كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

سوره‌ی أحزاب، آیه‌ی ۲۷

و خدا بر هر چیز توانا است.

۴- وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۷۲

خدا مردان و زنان مؤمن را به بهشت‌های (زیبا و پر نعمت) وعده داده است.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- سَمِيعٌ :	☐ دانا	☐ شنوا
۲- عَلِيمٌ :	☐ دانا	☐ شنوا
۳- بَصِيرٌ :	☐ بینا	☐ توانا
۴- قَدِيرٌ :	☐ بینا	☐ توانا

تمرین دوم

این دو عبارت قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۷۰

۱- إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

قطعًا ... ... ی ... است.

سوره‌ی سوری، آیه‌ی ۱۱

۲- وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

و او ... ی ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

* برتری قرآن بر دیگر سخنان، همچون برتری خداست بر خلقش

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.
خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۷

۱- خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۳

۲- وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

سوره‌ی إسراء، آیه‌ی ۵۳

۳- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا

تمرین سوم

در عبارات تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخواننا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۷ تا ۱۴ سوره‌ی **تغابن** را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.

سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

فعالیت

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ لَنْ يُعَثِّرُو قُلْ بَلِّي وَرَبِّي لَتُبَعَّثُنَّ ثُمَّ
 لَتُنَبَّئُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ٧ فَإِنْمَا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورُ الَّذِي أَنْزَلَنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 خَبِيرٌ ٨ يَوْمَ يَجْمِعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابْنِ
 وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفَّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَ
 يُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٩ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ١٠ ما
 أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَ
 وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ١١ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
 فَإِنَّ تَوَلَّتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ١٢ اللَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَتَوَكَّلَ الْمُؤْمِنُونَ ١٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 إِيمَانُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ
 وَإِنَّ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٤

درس سوم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۲۴ تا ۳۸ سوره‌ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط بیرند.

وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

اگر بخواهد نعمت‌های خدا را بشمارید

آنقدر زیاد است که نمی‌توانند.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

همان طور که می‌دانید، صداهای آبی تو خالی «هـ، لـهـ» در آخر سطر خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید و به وقف بر حرکات توجه کنید.

تمرین دو

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- آطِيُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ و

سوره‌ی آنفال، آیه‌ی ۲۰

اطاعت کنید از خدا و پیامبرش.

۲- فَلَهُ أَجْرُهُ وَعِنْدَ رَبِّهِ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۱۲

پس پاداش او نزد پروردگارش است.

۳- إِلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۳۶

آیا خدا کافی نیست برای بندesh؟

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- **أَجْرٌ** : پاداش‌ها   پاداش

۲- **أَطِيعُوا** : اطاعت کردند   اطاعت کنید

۳- **عَبْدٌ** : بندگان   بندگ

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی مریم، آیه‌ی ۳۰

۱- **قَالَ إِنَّى عَبْدُ اللَّهِ**

گفت: قطعاً من ... ... هستم.

سوره‌ی شراء، آیه‌ی ۱۰۹

۲- **إِنْ أَجْرَى إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ**

... نیست ... من ... بر ...

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۴

۳- **قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ**

... بگو ... از ... و ... از ...

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

قرآن هرچه خوانده و شنیده شود، هرگز کهنه نمی‌شود.*

 قطره
 اما
 دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.
خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دو

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

۱- نَبَّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۳۶

۲- فَأَسَرَّهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۷۷

۳- وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۲

۴- فَبَشِّرْ عِبَادِ اللَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَبَّعُونَ أَحْسَنَهُ

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۱۷ و ۱۸

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها وصل کنید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۳۹ تا ۴۸ سوره‌ی ابراهیم را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید
و سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

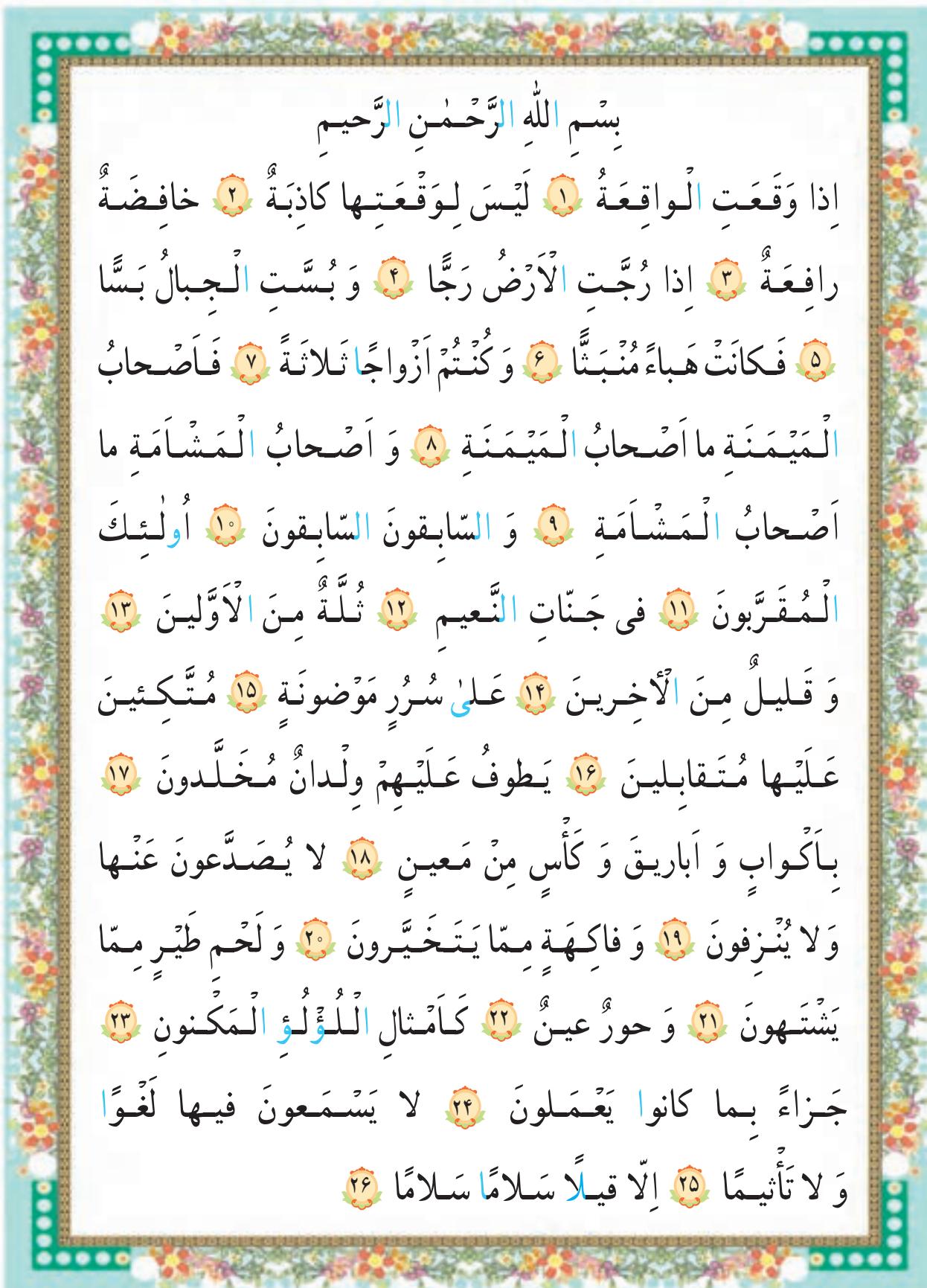

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبْرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
 إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ٢٩ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ
 مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ٣٠ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ٣١ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ
 غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُوَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشَخَّصُ
 فِيهِ الْأَبْصَارُ ٣٢ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِينَ رُؤُسِهِمْ لَا يَرَّتَدُ
 إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءُ ٣٣ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ
 يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرَنَا
 إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُجْبِ دَعْوَاتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوْلَمْ
 تَكُونُوا أَقْسَمُتُمْ مِنْ قَبْلٍ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ٣٤ وَسَكَنْتُمْ
 فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ
 فَعَلَنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ ٣٥ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ
 وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبالُ ٣٦
 فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفًا وَعْدَهِ رُسُلُهُ وَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 ذُو اِنْتِقامٍ ٣٧ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّماواتُ
 وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ٣٨

درس چهارم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۲۶ سوره‌ی واقعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

حروف‌های آسمانی*

مرد بت پرست آهسته کفشهایش را پوشید و به اطراف نگاه کرد تا دشمنان پیامبر، او را نبینند. می‌خواست در تاریکی شب به تزدیکی خانه‌ی پیامبر برود و صدای قرآن خواندن او را از تزدیک بشنود. وقتی از پیچ کوچه گذشت چند نفر از بت پرستانِ ثروتمند مگه را دید که با هم صحبت می‌کردند.

یکی از آن‌ها می‌گفت: من شنیده‌ام بعضی از مردم شب‌ها برای شنیدن صدای محمد، به تزدیکی خانه‌ی او می‌روند؛ ما باید جلوی این کار را بگیریم.

دیگری می‌گفت: من تا حالا سه نفر را شلاق زده‌ام، باز هم اگر ببینم کسی به آنجا رفته است او را سخت تنبیه می‌کنم!

آن مرد آرام آرام از آن‌ها فاصله گرفت و بدون آن که او را بینند در تاریکی شب ناپدید شد. او می‌خواست هر طور شده در آن شب خود را به تزدیک خانه‌ی پیامبر برساند و سخنان او را با گوش خود بشنود.

از خانه‌ی پیامبر صدای دلنشیزی به گوش می‌رسید: «رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَ مَا نُعْلِنُ»***

آن‌چه پیامبر می‌خواند مثل صدای جویبار لطیف بود. آن مرد چشم‌هایش را بست و خوب گوش کرد. حروف‌ها آن‌قدر زیبا و عمیق بود که او احساس کرد سخنان پیامبر او را به سوی آسمان می‌برد. با خودش گفت: هرگز یک انسان نمی‌تواند سخنانی این چنین زیبا بگوید!

چشم‌هایش را باز کرد و به آسمان خیره شد، ماه می‌درخشید و ستارگان چشمک می‌زدند. مرد بت پرست از جایش بلند شد و زیر لب گفت: با آن که به راستی نمی‌دانم او پیامبر است یا نه، اما این حروف‌ها چیزی جز حروف‌های آسمانی نیست!

ناگهان به یاد دوستان بت پرست خود افتاد. به اطرافش نگاه کرد و در تاریکی کوچه، سایه‌هایی را دید. با شنیدن آیات قرآنی ترسش فرو ریخته بود. بلند شد و به سوی سایه‌ها رفت. چند نفر با صورت‌های پوشیده در گوش‌های نشسته بودند. به طرف آن‌ها رفت و گفت: شما این‌جا چه می‌کنید؟ آیا شما هم برای شنیدن سخنان خدا از زبان محمد به این‌جا آمده‌اید؟!

صدایی در تاریکی به گوش می‌رسید: آری! صدای او را شنیدیم، به همه‌ی خدایان سوگند که هرگز سخنی این چنین شنیده‌ایم!

مرد بت پرست تزدیک‌تر رفت و پارچه‌ی روی صورت یکی از آن‌ها را برداشت و او را شناخت. هر دو به یکدیگر خیره شدند.

* به نقل از کتاب آموزش قرآن (۳) اداره‌ی کل پرورشی بنیاد شهید انقلاب اسلامی.

* پروردگار! تو می‌دانی آن‌چه را که ما پنهان و یا آشکار می‌کنیم — سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۸.

مرد بت پرست گفت : من از ترس شما پنهانی به اینجا آمده‌ام.

دوستش گفت : ما هم پنهانی آمده‌ایم.

حالا چند مرد در کنار هم ایستاده بودند و از یکدیگر نمی‌ترسیدند. یکی از آن‌ها گفت : دوستان، آیا شما هم حقیقتی بزرگ را در سخنانِ محمد احساس می‌کنید؟

همه با هم پاسخ دادند : آری!

وقف بر «ة، ة» قاعده

همان طور که می‌دانید، نقطه‌های آبی (یا توحالی) «ة، ة» در هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این نقطه‌ها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، این نقطه‌ها و حرکت آن هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید و به وقف بر «ة» و «ة» توجه کنید.

تمرین دو

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱. وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۱۰

و زمین خدا وسیع و پهناور است.

۲. عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۲

دانای نهان و آشکار

۳. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۴۹

چه بسیار گروه کمی که پیروز شوند بر گروهی بسیار، با خواست و اجازه‌ی خدا.

۴. وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۹

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۱۰ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةٌ سوره‌ی غاشیه، آیه‌ی ۸ تا ۱۱

چهره‌هایی در آن روز شاداب و با طراوتند ۹ و از سعی و تلاش خود خشنودند

و در بهشتی عالی جای دارند ۱۰ که در آن هیچ سخن لغو و یهوده‌ای نمی‌شنوند. ۱۱

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آرْضٌ : زمین آسمان

۲- عَالِمٌ : توانا دانا

۳- غَيْبٌ : آشکار نهان

۴- قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ : بسیار کم

۵- كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ : بسیار کم

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

و ياد کن ... ت را ...

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۷

۲- قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ

بگو بهره و توشی ... ... است.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۲۸

۳- إِنَّ اللَّهَ عَالِمٌ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

آسمان‌ها ... ... است. قطعاً

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله :

هر که خواهان علم گذشتگان و آیندگان است،
در قرآن کاوش و جست و جو کند.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید قاعده‌ی وقف را در آخر آیات رعایت کنید.
خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دو

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور آن‌چه که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۵۸

۱- وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

سوره‌ی حافظه، آیه‌ی ۱۲

۲- فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفَخَةٌ وَاحِدَةٌ

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۳۰

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هُذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، دور حروف ناخوانا خط بکشید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۲۷ تا ۵۷ سوره‌ی واقعه را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

وَاصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اصْحَابُ الْيَمِينِ ^{٢٧} فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ
 وَ طَلْحٌ مَنْضُودٌ ^{٢٩} وَ ظَلٌّ مَمْدُودٌ ^{٣٠} وَ مَاءٌ مَسْكُوبٌ ^{٣١} وَ
 فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ ^{٣٢} لَا مَقْطُوعَةٌ وَ لَا مَمْنُوعَةٌ ^{٣٣} وَ فُرُشٌ
 مَرْفُوعَةٌ ^{٣٤} إِنَّا أَنْشَأْنَا هُنَّ إِنْسَاءً * ^{٣٥} فَجَعَلْنَا هُنَّ أَبْكَارًا ^{٣٦}
 عُرْبًا أَتْرَابًا ^{٣٧} لِاصْحَابِ الْيَمِينِ ^{٣٨} ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ
 ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ^{٤٠} وَاصْحَابُ الشِّمَالِ مَا اصْحَابُ الشِّمَالِ
 فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ ^{٤٢} وَ ظَلٌّ مِنْ يَحْمُومٍ ^{٤٣} لَا بَارِدٍ وَ لَا
 كَرِيمٌ ^{٤٤} إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتَرَفِينَ ^{٤٥} وَ كَانُوا يُصِرُّونَ
 عَلَى الْحِنْتِ الْعَظِيمِ ^{٤٦} وَ كَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا
 تُرَابًا وَ عِظَامًا أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ^{٤٧} أَوْ إِبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ^{٤٨}
 قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ ^{٤٩} لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمَ
 مَعْلُومٍ ^{٥٠} ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيَّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ^{٥١} لَا كِلُونَ
 مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُومٍ ^{٥٢} فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ^{٥٣} فَشارِبُونَ
 عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ^{٥٤} فَشارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ ^{٥٥} هُذَا نُزُلُهُمْ
 يَوْمَ الدِّينِ ^{٥٦} نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ^{٥٧}

درس پنجم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵ سوره‌ی آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِيمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِلُهِ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُم مُسْلِمُونَ ۝ وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ
جَمِيعًا وَ لَا تَفْرَقُوا وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَالَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ
بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَ كُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
فَانْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذِلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ إِيمَانَهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ
إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَا
عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَ لَا
تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

◀ تمرین دوم: در صورت امکان آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

همه با هم به ریسمان الهی چنگ بزنید و پراکنده نشوید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۵۳

حَبْلٌ : ریسمان   جَمِيعًا : همه با هم

حَبْلِ اللّٰهِ : .....

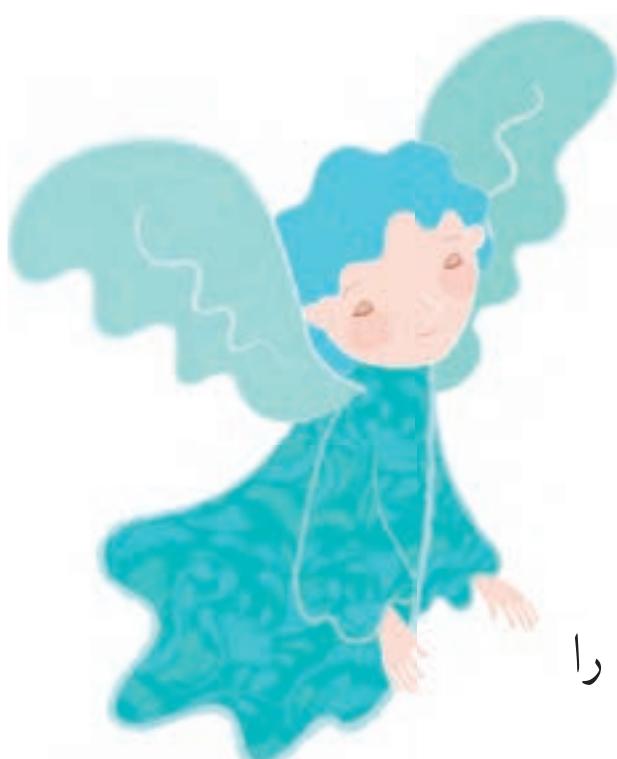
به نظر شما منظور از «حَبْلِ اللّٰهِ» (ریسمان خدا) چیست؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

در آغاز ۲۹ سوره‌ی قرآن، حروفی آمده که اغلب به صورت کلمه نوشته شده است، ولی هر یک از آن حروف با اسم الفبای خود خوانده می‌شود، مانند: «الْم» که خوانده می‌شود «أَلِفٌ لَامٌ مَيمٌ». توجه کنید در حروف مُقطَّعه، چهار حرف «ح، ر، ه، ي» به صورت «حا، را، ها، يا» خوانده می‌شود.

به نحوه‌ی خواندن این حروف مُقطَّعه توجه کنید:

نون	←	ن
طا ها	←	طه
حا میم	←	حم
طا سین میم	←	طسم
أَلِفٌ لَامٌ مَيمٌ رَا	←	المر
كاف ها يا عَيْنٌ صاد	←	كھیعص

«عَيْنٌ» به صورت «عَيْنٌ» خوانده می‌شود.

تمرین اول

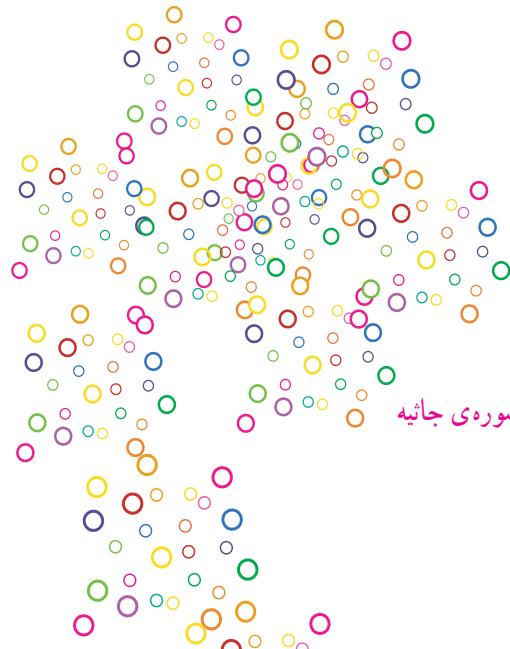

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این آیات شریف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی یوُسُ

۱- الرَّٰ تِلْكَ ءاياتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف لام را ۱ این آیات کتاب حکمت* آمیز است. ۲

سوره‌ی جاثیه

۲- حم ۱ تَزَرِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

حامیم ۱ نازل کردن این کتاب از سوی خداوند با عزت و حکیم است. ۲

۳- يس ۱ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ

یاسین ۱ سوگند به قرآن حکمت آمیز ۲

إِنَّكَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ

قطعًا تو از پیامبران هستی ۳

عَلَىٰ صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ

در راه راست هستی. ۴

سوره‌ی یاسین

تمرین اول ◀

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُرْسَلِينَ : پیامبران دانشمندان

۲- صِرَاطٌ : راه راست

۳- مُسْتَقِيمٌ : راه راست

تمرین دو ▶

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۸۱

۱- وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱

... بر ...

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۵۱

۲- هُذَا صِرَاطُ مُسْتَقِيمٍ ۵۱

این ... ... است.

سوره‌ی رعد، آیه‌ی ۱

۳- الْمَرْ تِلْكَ ءاِيَاتُ الْكِتَابِ

الف لام ميم را، اين ... ... است.

جلسه‌ی سوم

انس با قرآن در خانه

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن ریسمان خدا، نور آشکار و شفایی سودمند است، پس آن را بخوانید؛

زیرا خدای بزرگ برای هر حرف آن، ۱۰ پاداش نیکو به شما می‌دهد.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید؛ خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوچه

با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

سوره‌ی قاف

١- ق وَ الْقُرْءَانِ الْمَجِيدِ

سوره‌ی نمل

٢- طس تِلْكَ ءایاتُ الْقُرْءَانِ وَ كِتابٌ مُبِينٌ

سوره‌ی آل عمران

٣- الْمَمْ لَإِلَهٌ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيِّمُ

سوره‌ی اعراف

٤- الْمَصْ كِتابٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ

تمرین سوم

حروف مقطعه آیات فوق را همان‌طور که می‌خوانید، بنویسید.

ق   ... ←

طس   ... ←

الم   ... ←

الْمَص   ... ←

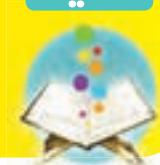
حـمـ عـسـقـ   ... ←

يَوْمَ تَبَيَّضُ وُجُوهٌ وَ سَوَادٌ وُجُوهٌ فَامَّا الَّذِينَ اسْوَدَتْ
 وُجُوهُهُمْ أَكَفَرُتُمْ بَعْدَ ايمانِكُمْ فَذوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ ۝ وَ امَّا الَّذِينَ ابْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ
 هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ تِلْكَ اياتُ اللَّهِ تَشْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَ
 مَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ۝ وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا
 فِي الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ
 لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تُؤْمِنُونَ
 بِاللَّهِ وَ لَوْءَ امَّنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
 وَ أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَ إِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
 يُوَلَّوْكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ۝ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الدِّلْلَةُ
 أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَ حَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَ بَائُوا
 بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذِلْكَ بِأَنَّهُمْ
 كَانُوا يَكُفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِياءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذِلْكَ
 بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ۝

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲ سوره‌ی آل عمران را بخوانید.

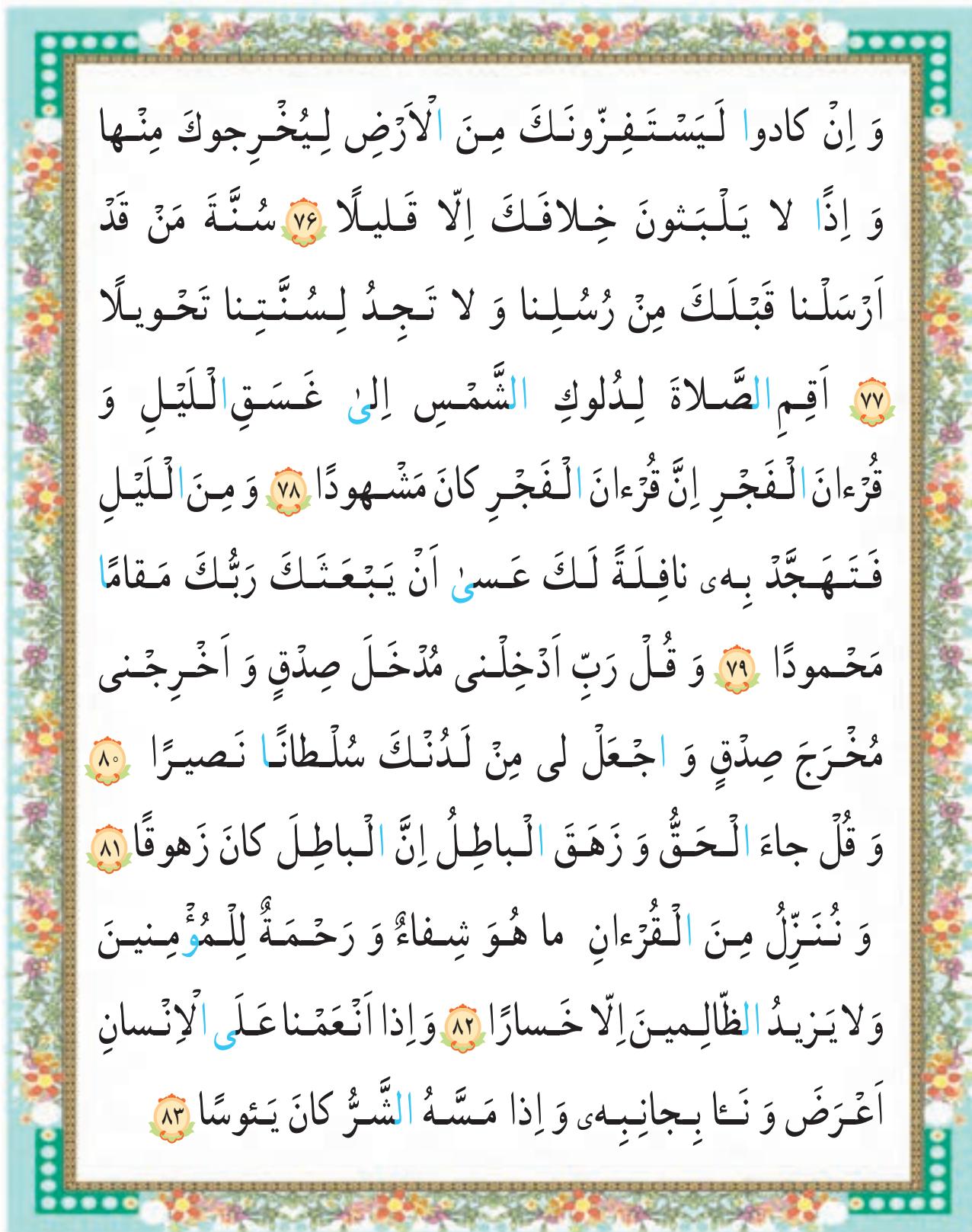
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

درس ششم

جلسه‌ی اول

◀ **تمرین اول:** آیات ۷۶ تا ۸۳ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

جاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ

حق آمد و باطل نابود شد.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۸۱

دیو چوبیدن رود، فرشته در آید

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

هرگاه علامت مَد (ـ) روی صداهای کشیده (آ، ئ، و) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم، مانند:

وَ لَا الظَّالِمُونَ
فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
أُنْظُرُوا إِلَى ثَمَرَهِ إِذَا أَثْمَرَ
وَ مَنْ مَعَهُو أَجْمَعِينَ
وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با نوار بخوانید و به کشش صداهای دارای علامت مَد دقت کنید.

تمرین دوم

این عبارت قرآنی را با رعایت «قاعده‌ی مَد» بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۸۸

۱- وَ مَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

و نیست موفقیت من جز از سوی خدا

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

۲- رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءً

پروردگارا دعای من را قبول کن

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۲۲

۳- إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

قطعاً نزد خدا پاداش بزرگ است.

کار در کلاس

تمرین اول ◀

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- عِنْدُ : بزرگ نزد

۲- عَظِيمٌ : بزرگ نزد

۳- تَقَبَّلُ : قبول کرد قبول کن

تمرین دو ▶

این دو عبارت قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی تغابن، آیه‌ی ۱۵

۱- وَ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۱۵

و ... ... او ... ... است.

۲- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۲۷

پروردگارا ... از ما، قطعاً تو ... ... هستی.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۷

امام رضا علیه السلام در راه سفر به خراسان،

شب‌ها قبل از خواب، قرآن می‌خواندند.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات به کشش صدای دارای مد دقت کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و «قاعده‌ی مد» را رعایت کنید.

سوره‌ی حجر، آیه‌ی ۸۹

۱- وَ قُلْ إِنَّى أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۷۷

۲- وَ أَحَسِنْ كَمَا أَحَسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۸۵

۳- كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۵۰

۴- وَ جَعَلْنَا ابْنَ مَرِيمَ وَ أُمَّهَءَ اِيَّهَ

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۸۶ تا ۹۵ سوره‌ی إسراء را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.

سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

فعالیت

* عيون أخبار الرضا عليه السلام (بخار الانوار، ج ۴۹، ص ۹۲)

وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ
بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ٨٦ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ وَكَانَ
عَلَيْكَ كَبِيرًا ٨٧ قُلْ لَئِنْ جَتَمَعَتِ الْأَنْسُ وَالْجِنُّ
عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَاهِرًا ٨٨ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي
هَذَا الْقُرْءَانِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَآبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ٨٩ وَ
قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجِرْ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ٩٠
أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةً مِنْ نَخِيلٍ وَعِنْبٍ فَتُفْجِرْ الْأَنْهَارَ
خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ٩١ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا
كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ٩٢ أَوْ يَكُونَ
لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ
لِرُقِيقِكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ وَقُلْ سُبْحَانَ رَبِّي
هُلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ٩٣ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ٩٤
قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِينَ لَنَرَرْلَنا
عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ٩٥

درس هفتم

جلسه‌ی اول

آشنایی با خط قرآن کریم

دانشآموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که شما می‌توانید به تدریج همچوی قرآن را بخوانید. از این درس به بعد، آیات هر درس، مانند صفحه‌های قرآن کریم آمده است. از این رو خوب است در ابتدا با برخی از ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شوید. این ویژگی‌ها به شرح زیر است.

۱- برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نوشته شده است؛ مانند:

ر ← س   ک ← س   م ← م

تمرین — این کلمات قرآنی را بخوانید.

لِيَوْمٍ عَلَيْهِمْ أَسْلَمَ

كُفَّارًا رَبُّكُمْ أَحْمَلُكُمْ

أَمْرُنَا عَزِيزٌ لِشَاعِرٍ

۲- برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند :

نَحْنُ ← بِخَلَاقِهِمْ بِخَلَاقِهِمْ ← يُجَادِلُنَا يُجَادِلُنَا

تمرین — این کلمات قرآنی را بخوانید.

تَجْرِي مُخْلِصِينَ

الْخَيْرَةُ تُخْفَوْهُ

يَجْحَدُ يُحِبُّ

تُجْرِمُونَ يَجْعَلُوهُ

۳- گاهی صدای «ا» به صورت «اً» نوشته شده است؛ مانند:

رَزْقُنَاهُمْ ← سَمّاكُمْ ← سَمّاكُمْ
يُخَادِعُونَ ← أَدْرَاكَ ← أَدْرَاكَ

تمرین — این کلمات قرآنی را بخوانید.

سُبْحَانَ ← صَلِحًا ← يَسْمَاءُ ← بَرَكَنا ← أَرْسَلْنَاكَ ← تَعَالَى ← مِنَ الْكِتَابِ ← ءَاشِرٍ ← خَالِتُكُمْ ← سَمْوَاتٍ

۴- گاهی صدای «ا» به صورت «اً» روی «و» ناخوانانه نوشته شده است؛ مانند:

الصَّلَاةَ ← الْأَرْكَوَةَ ← الْرَّكَأَةَ ← حَيَاةً ← حَيَاةً

تمرین — این کلمات قرآنی را بخوانید.

صَلْوَاتَكَ ← كَمِشْكُوٰة ← الْنَّجْوَةَ ← مَنْوَةَ ← بِالْغَدْوَةِ

۵- گاهی صدای «ی» کوچک به شکل «یـ» نوشته شده است، مانند:

بِهـی ← بـهـی ← عَبْدـهـی ← عَبْدـهـی ← هـلـدـهـی ← هـلـدـهـی

تمرین — این کلمات قرآنی را بخوانید.

قَدْرـهـی ← بـصـرـهـی ← طَعَامـهـی ← ءـاعـیـتـهـی ← ءـایـتـهـی

جلسه‌ی دوم

قرآن آموزان عزیز!

در جلسه‌ی قبل با ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شدید. از این رو آیات قرآن کریم در هر درس، به صورت یک صفحه‌ی قرآن کامل، آمده است. چه خوب است در صورتی که در مدرسه قرآن کامل موجود است، آن‌ها را به کلاس بیاورید و پس از یافتن آیات درس، آن آیات را از روی مصحف شریف بخوانید.

◀ تمرین اول: آیات ۹۴ تا ۱۰۲ سوره‌ی نَحْل* را برای هم، گروهی بخوانید.

وَ لَا تَتَّخِذُوا أَيْمَنَكُمْ دَخْلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمُ بَعْدَ
ثُبُورِهَا وَ تَذَوْقُوا السَّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ ۹۴ وَ لَا تَشْرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
إِنَّ مَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ ۹۵
مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ باقٍ وَ لَنْجَزِيَّتِ الَّذِينَ صَبَرُوا
أَجْرَهُمْ بِالْحَسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ ۹۶ مَنْ عَمِلَ صَلِحًا
مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنْجَزِيَّتِهِ وَ حَيْوَةً طَيِّبَةً
وَ لَنْجَزِيَّنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِالْحَسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ ۹۷
فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ ۝ ۹۸
إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ۝ ۹۹ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ وَ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَُّونَهُ وَ الَّذِينَ
هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ۝ ۱۰۰ وَ إِذَا بَدَّلْنَا آءِيَةً مَكَانًا ءَايَةً
وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٌ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ۝ ۱۰۱ قُلْ نَزَّلَهُ وَ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِيْتَ آمَنُوا وَ هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ۝ ۱۰۲

* حیاة

◀ تمرین دوم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر داش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِدْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

زمانی که قرآن می خوانی   به خدا پناه ببر
از شیطان رانده شده.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۹۸

آداب خواندن قرآن

قرآن پیام و کلام خداست، وقتی می خواهیم قرآن بخوانیم، آداب خواندن قرآن را رعایت کنیم.

۱- تمیز و پاکیزه باشیم و پیش از خواندن قرآن وضو بگیریم.

۲- قرآن را شبیه نوار و زیبا بخوانیم.

۳- پیش از خواندن قرآن بگوییم :

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

۴- در بین خواندن قرآن، حرف ترنيم و ساكت باشیم.

۵- سعی کنیم هر روز قرآن بخوانیم، تا آن جا که می توانیم معنای آن را بفهمیم و به دستورهای آن عمل کنیم.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

جلسه‌ی سوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۱۰۲

۱- لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

نیست خدایی جزا، که خالق هر چیز است.

۲- فَاقْرَئُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْءَانِ

پس بخوانید آن‌چه می‌توانید از قرآن؛

... وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَإِاعْتُوا الرِّزْكَاهَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَنَاً

ونماز را به پادارید و زکات بپردازید و به خدا (یعنی : در راه خدا) قرض نیکو بدھید؛

سوره‌ی مُرْمَل، آیه‌ی ۲۰

۲۰

... وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

و آمرزش بخواهید از خدا که قطعاً خدا بسیار آمرزنده‌ی

مهربان است.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- لا :	☐ خدا	☐ نه، نیست
۲- إِلَهٌ :	☐ خدا	☐ نه، نیست
۳- زَكَاةٌ :	☐ زکات	☐ نماز
۴- غَفُورٌ :	☐ مهربان	☐ بسیار آمرزنده
۵- رَحِيمٌ :	☐ مهربان	☐ بسیار آمرزنده

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۵

۱- أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

آگاه باشید قطعاً ... ، او

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۶

۲- وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

و به پادارید ... را و بپردازید ... را و ... دا.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۶۳

۳- وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

و ... می شما ... می یکتاست، ... می جزاو، که بخشندۀ ... است.

جلسه‌ی چهارم

قطره
اما
دریا

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

روزی علامه بحرالعلوم وارد حرم حضرت علی علیه السلام شد و ناگهان شروع به خواندن این شعر کرد:

چه خوش است صوت قرآن، ز تو دلربا شنیدن   به رُخت نظاره کردن سخن خدا شنیدن
از او سؤال شد: برای چه، هنگام ورود به حرم، این شعر را خواندید؟
پاسخ داد: وقتی وارد حرم مطہر شدم، حضرت مهدی علیه السلام را دیدم که در کنار ضریح نشسته و با صدای بلند قرآن می‌خوانند؛ چون ایشان را در حال خواندن قرآن دیدم، بی اختیار این شعر بر زبانم جاری شد.^{*}

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه نوار بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- قالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيَتْ

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۷۳

۲- هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوّرُ

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْءَانُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ، وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ

سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۲۰۴

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، زیر پایه‌های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی شوری را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

٥٣

سُورَةُ الشُّورى

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمٌّ ١ عَسَقٌ ٢ كَذِلِكَ يُوحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٣ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ٤ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرَنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ٥ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ
دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِظُ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ٦
وَكَذِلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّةَ الْقُرْبَى وَمَنْ حَوْلَهَا
وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمِيعِ لَرَيْبٍ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
السَّعِيرِ ٧ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ٨ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحِيِّ الْمَوْتَىٰ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٩ وَمَا اخْتَلَفُتُمُ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ١٠

درس هشتم

جلسه‌ی اول

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۰ تا ۳۷ سوره‌ی آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

* رئوف

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ
 مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَ يُحَذِّرُكُمْ
 اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ۲۰ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ
 فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
 ۲۱ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلُّوْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ۲۲ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
 وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۲۳ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۲۴ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ
 مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۲۵ فَلَمَّا
 وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثِي وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ
 وَلَيْسَ الدَّرْكُ كَالْأُنْثِي وَإِنِّي سَمِّيَتْهَا مَرِيمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ
 وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۲۶ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
 حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَلَهَا زَكْرِيَّاً كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
 زَكْرِيَّاً الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَلْمَرِيمُ أَنِّي لَكِ هَذَا
 ۲۷ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

◀ **تمرین دوم:** هر داش آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریا و مریم

حضرت زکریا، عصازنان وارد حیاط بزرگ مسجدُ الْأَقصی شد. به سختی از پله‌های چوبی کنار حیاط بالا رفت و به محل عبادت حضرت مریم، که خودش آن را برای او آماده کرده بود، تزدیک شد. زمزمه‌ای دلنشیں به گوش می‌رسید. حضرت زکریا با خود گفت : این دختر همیشه در حال عبادت است!

به یاد روزی افتاد که حضرت مریم دختر بچه‌ای خردسال بود و مادرش برای انجام نذر خود، او را نزد علمای دین آورد. مریم اولین دختری بود که مادرش او را نذر خدمت و عبادت خانه‌ی خدا کرد. پیش از آن فقط پسران را نذر می‌کردند!

پدر مریم، حضرت عمران، سال‌ها پیش از دنیا رفته بود و همه‌ی علمای بیت المُقَدَّس دوست داشتند سرپرستی حضرت مریم را به عهده گیرند. با آن که حضرت زکریا شوهر خاله‌ی او بود، رضایت داد برای انتخاب سرپرست حضرت مریم قرعه کشی شود. همه در تاب و تاب بودند. لب‌ها به ذکر تکان می‌خورد و چشم‌ها نگران بود. ناگهان در مقابل چشم همه، قرعه به نام حضرت زکریا درآمد. او خوشحال شد و سجده‌ی شکر به جای آورد. خاطرات گذشته، فکر حضرت زکریا را مشغول کرده بود که او به اتاق حضرت مریم رسید. در زد و به آرامی وارد شد. حضرت مریم در محراب مشغول دعا و نیایش بود. پرده‌ای از اشک جلوی چشمان حضرت زکریا را پوشاند. زیر لب دعا کرد : خدایا! عبادت‌های این بندۀ‌ی پاک خود را بپذیر.

بار دیگر به سوی محراب نگاه کرد، ظرفی پر از میوه‌های رنگارنگ کنار سجاده‌ی حضرت مریم، توجه حضرت زکریا را به خود جلب کرد. می‌خواست بداند چه کسی به ملاقات مریم آمده و آن ظرف میوه را برایش آورده است.

نماز حضرت مریم تمام شد. آهسته سر بر گرداند و سلام کرد و پرسید: «عموجان چه شده است، نگرانید!» حضرت زکریا نتوانست لب باز کند. حضرت مریم برشاست و سبدی را که پر از نارنگی و انگور و انار و گلابی بود، مقابل حضرت زکریا گرفت و گفت: «بفرمایید.»

حضرت زکریا با تعجب پرسید: «میوه‌های پاییزی؟ اکنون؟ در آغاز بهار؟!»

حضرت مریم با چهره‌ای گشاده گفت: «**هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ***» («این‌ها میوه‌های بهشت هستند. خداوند به هر کس که بخواهد نعمت‌های بسیاری می‌بخشد.»)

حضرت زکریا که این معجزه را دید در دلش نور امیدی پیدا شد؛ دست به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب گفت: «**رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ****» («خدا! ای من نیز نسل شایسته‌ای بیخش که همانا تو شنوونده و مستجاب‌کننده‌ی دعا هستی.»)

چهار حرف ریز «ج، ز، ط، م» بالای برخی از کلمات، نشانه‌ی وقف است.

تمرین اول

قرائت آیات جلسه‌ی قبل را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳۰ تا ۳۲ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت عیسی -علیه السلام- است، بخوانید و به ترجمه‌ی آیات توجه کنید.

۱- قَالَ إِنّى عَبْدُ اللّٰهِ

(حضرت عیسی در گهواره) گفت : به راستی من بندی خدا هستم،

۲- إِنِّي أَتَأْتِيَ الْكِتَابَ وَ جَعَلْنِي نَبِيًّا

به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است.

۳- وَ جَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ

و مرا با برکت قرار داده هر کجا که باشم،

۴- وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

و مرا سفارش کرده که نماز بخوانم و زکات بدhem تا وقتی زنده هستم؛

۵- وَ بَرَّا بِوَالِدَتِي وَ لَمْ يَجْعَلْنِي جَبَارًا شَقِيًّا

و مرا نیکوکار به مادرم قرار داد و مرا ستمگر و بدرفتار قرار نداده است.

تمرین اول ◀

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- قال :	☐ بگو	☐ گفت
۲- نبی :	☐ پیامبر	☐ پیامبران
۳- حی :	☐ زنده	☐ زندگان

تمرین دوم ◀

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی غافر، آیه‌ی ۶۵

۱- هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

او ... است؛ ... ... بی جزا

سوره‌ی آحزاب، آیه‌ی ۵۶

۲- إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلِّونَ عَلَى النَّبِيِّ

قطعًاً ... و ... او درود می‌فرستند بر ...

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۱

۳- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ

برای ... است که نازل کرد بر ... اش ... را

قطره
اما
دریا

امام صادق علیه السلام:

هرگاه در نزد تو قرآن خوانده شود، لازم است ساكت باشی و گوش کنی.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^م

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- وَإِتَّيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۳

۲- يَا مَرِيْمُ اقْنُتِي لِرِبِّكِ وَاسْجُدْي وَارْكَعْي مَعَ الرَّاكِعِينَ سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۳

۳- إِسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرِيْمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۵

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۸ سوره‌ی دخان را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه به نوار قرائت کنید.

فعالیت

سُورَةُ الدُّخَانِ

٥٩

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمٌ وَالْكِتَابُ الْمُبِينٌ ١ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ
 مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ٢ فِيهَا يُفَرَّقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ٣
 أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ٤ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٥ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
 إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ٦ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمْيِتُ رَبُّكُمْ
 وَرَبُّ إِبْرَائِيلَ ٧ الْأَوَّلِينَ ٨ بَلْ هُمْ فِي شَكٍ يَلْعَبُونَ
 فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ٩ يَغْشَى النَّاسَ
 هَذَا عَذَابُ الْيَمِّ ١٠ رَبَّنَا أَكْشِفَ عَنَّا العَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ
 أَنَّا لَهُمُ الذِّكْرَ ١١ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ ١٢ ثُمَّ تَوَلَّوْا
 عَنْهُ وَقَالُوا مُعْلَمٌ مَجْنُونٌ ١٣ إِنَّا كَاشِفُوا عَذَابَ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
 عَائِدُونَ ١٤ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ
 ١٥ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمٌ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ
 كَرِيمٌ ١٦ أَنَّا أَدْوَى إِلَيْهِ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٧

يُحيى

درس نهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶ سوره‌ی بَقَرَهُ* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

ٰ تِلَّاكَ الرُّسُلُ فَضَّلَنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَنْ كَلَمَ اللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَىٰ بْنَ مَرِيمَ الْبَيْنَتِ
وَأَيَّدَنَاهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ طَ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ ما جَاءَتْهُمُ الْبَيْنَتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعُلُ مَا يُرِيدُ ٢٥٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَابِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَةٌ
وَلَا شَفاعةٌ وَالْكَفِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ٢٥٤ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نُومٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ
إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ٢٥٥ لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ
الرُّشُدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرُ بِالْطَّاغُوتِ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا إِنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٢٥٦

◀ تمرین دوم: هر داشت آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا أَنْفِقُوا مِمّا رَزَقْنَاكُمْ

ای مؤمنان! از آنچه خدا به شما روزی داده است، انفاق کنید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۴

انْفِقُوا : انفاق کنید، ببخشید

انفاق

خورشید دست و دل باز
آمد به آسمان باز
بخشید نور و گرما
شد صبح مردم آغاز

گل داد هر گلستان
پر میوه گشت بستان
بخشندگی بیاموز
از شاخه‌ی درختان

ما مثل آفتاییم
با گرمی و درخشش
مثل درخت، در باغ
شادان، ز لطف و بخشش

آری خدای یکتا
بر ما پیام دارد
این کار خوب و زیبا
إنفاق نام دارد

علیرضا علیزاده

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

آیه‌ی ۲۶۱ سوره‌ی بقره را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- مَثُلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلٍ حَبَّةٍ

مَثَلٍ کسانی که انفاق می‌کنند اموالشان را در راه خدا، مانند مَثَل دانه‌ای است،

۲- أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُبْطَةٍ مِئَةً حَبَّةٍ

که می‌رویاند هفت خوش و در هر خوش صد دانه است،

۳- وَ اللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و خدا چند برابر می‌کند برای هر کس که بخواهد؛ و خدا گشايش دهنده و داناست.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- **الَّذِينَ :** کسانی که کسی که

۲- **يُنْفِقُونَ :** انفاق می‌کنند انفاق می‌کنید

۳- **حَبَّةٌ، حَبَّ :** گیاه دانه

۴- **سَبْعُ :** هفت صد

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۹۵

۱- **إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَ النَّوْءِ**

قطعاً ... شکافنده‌ی ... و هسته است.

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۱۲

۲- **الَّلَهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ**

... کسی است که خلق کرد ... آسمان را

سوره‌ی آنفال، آیه‌ی ۳

۳- **الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ**

... به پا می‌دارند ... را و از آن‌چه به آن‌ها روزی دادیم ...

در حدیثی از حضرت فاطمه سلام الله علیها آمده است:

من خواندن قرآن، نگاه کردن به چهره رسول خدا

* و انفاق در راه خدا را بسیار دوست دارم.

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^م

اتصالات را با فلاش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حج، آیه‌ی ۲۵

٢٥

۱- وَ الْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۹۲

٩٢

۲- لَنْ تَنالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۶۷

۳- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طِبَابِ مَا كَسَبْتُمْ

سوره‌ی سباء، آیه‌ی ۳۹

٣٩

۴- وَ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۹ سوره‌ی فتح را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.

فعالیت

سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

سُورَةُ الْفَتْحِ

آيَاتُهَا

٢٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
 ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخَرَ وَيُتْمِمْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا
 مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
 السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ اِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ
 جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيُدْخِلَ
 الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِيلِهِنَّ
 فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا
 عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
 وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِنِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
 وَغَضِيبُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَلَعْنَهُمْ وَأَعْدَّهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا
 وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٦﴾
 إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٧﴾ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّزُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٨﴾

درس دهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷ سوره‌ی هود* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هُؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ إِبْرَاهِيمَ مِنْ قَبْلٍ وَإِنَّا لَمُوفُوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ ۝ وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَلَفَ فِيهِ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي
شَكٍّ مِنْهُ مُرْيِبٌ ۝ وَإِنَّ كُلًا لَمَا لَيْسَ فِيهِمْ رَبِّكَ أَعْمَالَهُمْ
إِنَّهُو بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ
مَعَكَ وَلَا تَطْغُوا إِنَّهُو بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنَصَّرُونَ ۝ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَ النَّهَارِ
وَزُلْفًا مِنَ الْيَلِ ۝ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرٌ
لِلَّذِاكِرِيَّاتِ ۝ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولَوْا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمْنَ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ
وَاتَّبَعَ الَّذِيَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِيَّاتِ ۝
وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرْيَ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ۝

* السَّيِّئَاتِ

◀ تمرین دوم: هر داش آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَّ السَّيِّئَاتِ

کارهای خوب، کارهای بد را از بین می‌برد.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۱۱۶

سَيِّئَاتٍ : ...

حَسَنَاتٍ : ...

سَيِّئَةٌ : ...

حَسَنَةٌ : ...

چه خوب است این بیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار
گوش کنید و با نشان دادن خط،
همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و
به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۸۹

۱- مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا

هر کس کار خوبی انجام دهد، پس بهتر از آن به او پاداش داده می‌شود.

سوره‌ی ملک، آیه‌ی ۲۹

۲- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءامَنَا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

بگو او خدای بخشنده است، ایمان آور دیم به او و بر او توکل کردیم.

سوره‌ی فاطیر، آیه‌ی ۳

۳- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

آیا هیچ آفریننده‌ای غیر از خدا هست که به شما روزی دهد از آسمان و زمین

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- ءامَنَا :	☐ ایمان می‌آوریم
۲- حَسَنَة :	☐ کار خوب، بد
۳- خالِق :	☐ آفریننده
	☐ آفریده شده

تمرین دو

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی زُمر، آیه‌ی ۶۲

۱- أَلَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

... هر چیز است.

سوره‌ی فُصیلت، آیه‌ی ۲۴

۲- وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ

... با کار بد. و مساوی نیست.

۳- قُلْ ءامَنَا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۸۴

... به ... و به آن‌چه نازل شد بر ما و به آن‌چه نازل شد بر حضرت ...

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِہِ وَسَلَّمَ :

ای علی! برترين سخن، قرآن است.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^م

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

سوره‌ی فُرقان، آیه‌ی ۷۰

۲- إِذْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحَسَنُ السَّيِّئَةَ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۹۶

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيادةً

سوره‌ی یونس، آیه‌ی ۲۶

۴- مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۹

وَ مَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی قاف را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

سُورَةُ قَافِ

آياتها

٤٥

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قَ وَالْقُرْءَانِ الْمَجِيدِ ١ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ
 فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ٢ * أَعْذَا مِتَنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ
 رَجُعٌ بَعِيدٌ ٣ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
 حَفِيظٌ ٤ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ٥
 أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَرَزَّيْنَاهَا وَمَالَهَا
 مِنْ فُرُوجٍ ٦ وَالْأَرْضَ مَدَدَنَاهَا وَالْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتَنَا
 فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ٧ تَبَصِّرَةً وَذِكْرِي لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ
 وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَرِّكًا فَأَنْبَتَنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ
 الْحَصِيدِ ٩ وَالنَّخلَ بِاسْقَتَتِ لَهَا طَلْعُ نَضِيدٍ ١٠ رِزْقًا لِلْعِبَادِ
 وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتاً كَذِلِكَ الْخُرُوجُ ١١ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ
 نُوحٌ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودٌ ١٢ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لوطٍ
 وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ١٣ وَقَوْمٌ تُبَعَّ كُلَّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقٌّ وَعِيدٌ
 أَفَعَيْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ١٤ بَلْ هُمْ فِي لَبَسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

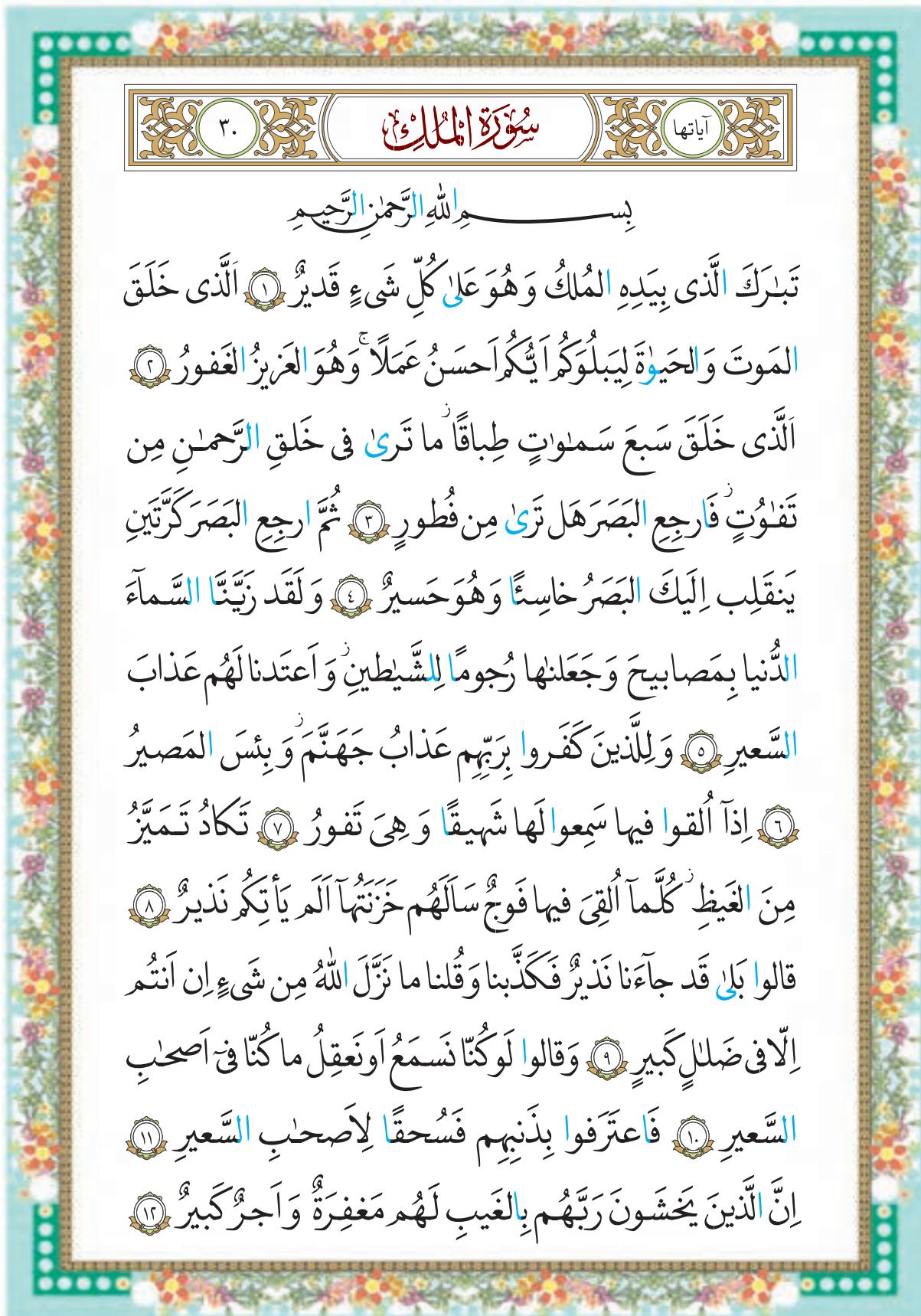
* أَيْدَا

* زَيَّنَاها

درس یازدهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۱۲ سوره‌ی مُلک* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

وَ قُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

با پدر و مادر خود، با مهربانی و ادب صحبت کن.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۲۳

آماده‌ی خدمتش به جان باش
از گفته‌ی او مپیچ سر را
خُرسند شود ز تو خداوند

با مادر خویش مهربان باش
با چشم ادب نگر پدر را
چون این دوشوند از تو خُرسند

در حالت وقف، صدای «ے» را به صورت «آ» می خوانیم، مانند :

طُوی	←	طُوی
هُدی	←	هُدی
مُصلّی	←	مُصلّی
مُسَمّی	←	مُسَمّی

ے — ی ←

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آیات توجه کنید.

سوره‌ی طaha، آیه‌ی ۱۲

۱- إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوی

(ای موسی)، تو در سرزمین مقدس طوی هستی.

سوره‌ی محمد (ص)، آیه‌ی ۱۷

۲- وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادُهُمْ هُدًی

و کسانی که هدایت شده‌اند (خدا) به هدایت آن‌ها می‌افزاید.

۳- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٌ مُسَمّی سوره‌ی روم، آیه‌ی ۸

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آن‌چه را که میان آن دو است، مگر به حق و برای زمانی معین.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هُدَى، هُدْيٰ :	☐ هدایت گر	☐ هدایت
۲- أَجَلٌ :	☐ زمان	☐ شتاب
۳- مُسَمَّى :	☐ معین	☐ طولانی
۴- خَلَقَ :	☐ خلق نکرد	☐ خلق کرد

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۴

۱- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

آسمان‌ها ... و ... را به ... .

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۳۸

۲- هُذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدَى وَ مَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ

این (قرآن) پیامی روشن برای مردم است و ... و پندی برای ... .

۳- مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٌ مُسَمَّى

خلق نکردیم آسمان‌ها ... و ... و آن‌چه را بین آن دو است، ... به ... و برای ... .

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

کتاب خدا را بیاموزید که بهترین سخن و گویاترین پند است.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^م

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید.

۱- قالوا ما هذا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٌ

سوره‌ی فَصَصُ، آیه‌ی ۲۶

۲- وَ يُؤَخِّرُكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمَّ

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۱۰

۳- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتَرَكَ سُدًّا

۲۶

سوره‌ی قیامه، آیه‌ی ۳۶

۴- وَ اتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّا

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۵

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۵۲ تا ۶۴ سوره‌ی طها را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

* يَسْنِى

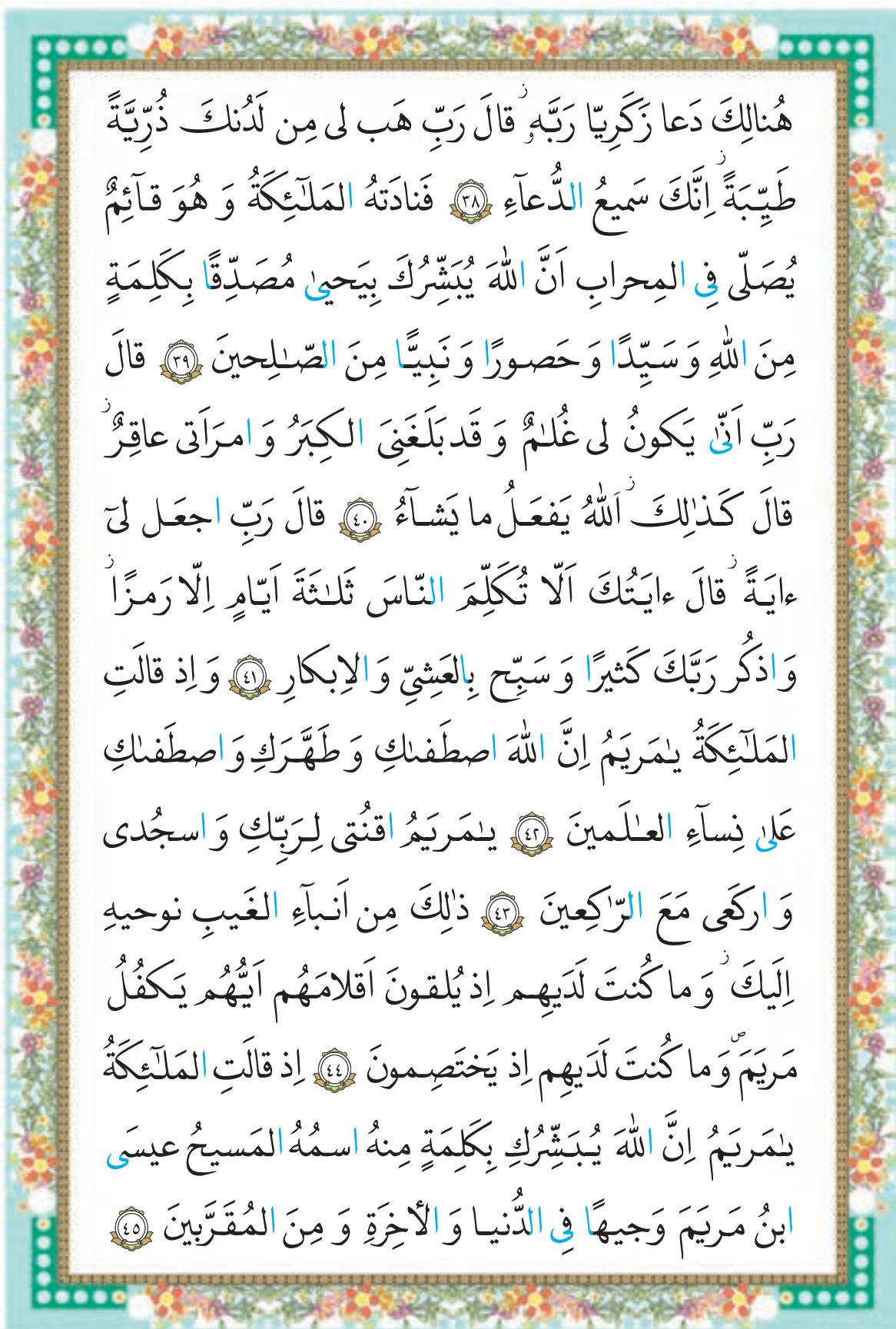
* سُوْى

قالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى *
 الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُم فِيهَا سُبُّلًا وَأَنْزَلَ
 مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَنَا بِهِ أَزْواجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ٥٣ كُلُوا
 وَارْعُوا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْلَتٍ لِأُولَئِي النُّهَى ٥٤ مِنْهَا
 خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِدُّكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ٥٥ وَلَقَدْ
 أَرَيْنَاهُ عَيْتَنَا كُلُّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ٥٦ قَالَ أَجِئْنَا لِتُخْرِجَنَا
 مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرٍكَ يَمْوُسِى ٥٧ فَلَنَا تِيَّنَكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ
 فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لِاَنْخُلْفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
 سُوْى * ٥٨ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَّى
 فَتَوَلَّ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ آتَى ٥٩ قَالَ لَهُمْ
 مُوسَى وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ
 وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى ٦٠ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
 النَّجْوَى ٦١ قَالُوا إِنَّ هَذِنِ لَسْحِرَانِ يُرِيدُانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ
 مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى ٦٢ فَاجْمِعُوا
 كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفَّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى ٦٤

درس دوازدهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۲۸ تا ۴۵ سوره‌ی آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریا و یحیی

لب‌های حضرت زکریا آهسته تکان می‌خورد و قطره‌های اشک آرام بر گونه‌های او می‌لغزید. صدایی مانند آه فضای محراب را پر کرد : خدا، فرزندی از من باقی نمانده و عمرم رو به پایان است. اکنون پیش از همه وقت احساس می‌کنم باید امانت پیامبری را به کسی بسپارم. خدا، تو همانی که برای مریم از بهشت روزی می‌فرستی! در بهار میوه‌ی پاییزی! در تابستان میوه‌ی زمستانی! تو همانی که چشم حضرت ابراهیم را در کهن‌سالی به حضرت اسماعیل و اسحاق روشن کردی. خدا، به من نیز جانشینی شایسته و نیکو عطا کن!

نسیم ملايمى چهره‌ی حضرت زکریا را نوازش کرد، نور خیره‌کننده‌ای بر او تابید و صدای صمیمی و گرمی در فضای محراب پیچید : «ای زکریا - آنَ اللَّهُ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى ... - خدا تو را به فرزندی بشارت می‌دهد که نامش یحیی است. او کودکی است خوب که با پدر و مادرش مهربان و خوش‌رفتار است، به کسی زور نمی‌گوید، خدا را نافرمانی نمی‌کند و پیامبر خدا خواهد بود.» این صدا، صدای آشنای فرشته‌ی وحی بود.

نماز شامگاه که تمام شد، حضرت زکریا برخاست و رو به جمعیت ایستاد. و مثل هر روز خواست برای مؤمنان سخن بگوید، ولی نتوانست. با خود اندیشید : فرشته‌ی الهی گفته است که نشانه‌ی این معجزه که من صاحب فرزند خواهم شد، آن است که من تاسه روز نمی‌توانم سخن بگویم. شادی عجیبی در دل زکریا افتاد. در دل با خدا نجوا کرد : «خدا! مهربان من! دل به تو سپرده‌ام. آن وعده‌ای که تو می‌دهی، بی‌شک انجام خواهد شد!» آن‌گاه حضرت زکریا با اشاره به مردم فهماند که بروند و صبح و شب عبادت کنند.

حضرت یحیی در آغوش پدر می خندید. حضرت زکریا خم شد و گلوی یحیی را بوسید و زیر لب گفت:
بوی بهشت می دهد.

همسر زکریا با دستان لرزان خود یحیی را از پدر گرفت. یحیی در آغوش مادر شیر می خورد و با دستان کوچک خود، چروک های دست او را نوازش می کرد. حضرت زکریا چشم به یحیی دوخت و آرام گفت: او پس از من پیامبر خداست، در کودکی به مقام پیامبری می رسد و در بزرگسالی حضرت عیسی علیه السلام را یاری می دهد.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت زکریا و یحیی - علیهمَا السَّلَام - است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي ءَايَةً

(حضرت زکریا) گفت: پروردگارا قرار بده برای من نشانه‌ای را

۲- قَالَ إِيَّاكَ أَلَا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

(خداوند) گفت: نشانه‌ی تو این است که (با این که سلامت هستی) نمی‌توانی سه شبانه‌روز با مردم سخن بگویی.

۳- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ

آن‌گاه (زکریا) از محراب به سوی قومش خارج شد

۴- فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَ عَشِيًّا

و به آن‌ها اشاره کرد که تسبیح کنید (خدا را) صبح و شب

تمرين اول

با دقت در ترجمه‌ی آيات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ءَايَةُ :	☐ آیات، نشانه‌ها	☐ آیه، نشانه
۲- قَوْمٌ :	☐ اقوام، گروه‌ها	☐ قوم، گروه
۳- بُكْرَةُ :	☐ شب	☐ صبح
۴- عَشِّىٰ :	☐ شب	☐ صبح

تمرين دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ سَبِّحْ بِالْعَشِّىٰ وَ الْأَبْكَارِ

و خدا را تسبیح کن در ... و صبح.

سوره‌ی انسان، آیه‌ی ۲۵

۲- وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَ أَصِيلًا

و یاد کن ... ... ت را ... و شام.

سوره‌ی یاسین، آیه‌ی ۲۰

۳- قَالَ يَا قَوْمَ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

... ای ... من پیروی کنید از ... .

سوره‌ی جاثیه، آیه‌ی ۱۳

۴- إِنَّ فِي ذُلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

قطعاً در آن ... ای برای ... سی که فکر می‌کنند، وجود دارد.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صَلَّی اللہ علیہ وآلہ:

هر کس قرآن سخن‌ش باشد و مسجد خانه‌اش.

خداؤند در پیش‌ت خانه‌ای برای او بنا می‌کند.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^۳

اتصالات را با فلش مشخص کرده و عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی آنیاء، آیه‌ی ۹۰

۱- فَاسْتَجِبْنَا لَهُ وَ وَهَبْنَا لَهُ وَيَحْيَى

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۲۷

۲- كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۸۵

۳- وَ زَكَرِيَا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى وَ إِلْيَاسَ كُلُّ مِنَ الصَّالِحِينَ

سوره‌ی آنیاء، آیه‌ی ۸۹

۸۹

۴- وَ زَكَرِيَا إِذْ نَادَهُ رَبُّهُ وَرَبُّ لَا تَدْرِنِي فَرَدَّا وَ أَنَّتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

فعالیّت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی حضرت محمد – صَلَّی اللہ علیہ وآلہ وآلہ – را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ١٠ وَالَّذِينَ ظَاهَرَتْ
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَمْنَوْا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ
كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِالَّهِمْ ١١ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا
الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ظَاهَرَتْ أَعْمَالُهُمْ ١٢ تَبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ١٣ فَإِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضْرِبُ الرِّقَابَ حَتَّىٰ إِذَا
أَشْخَنْتُمُوهُمْ فَشَدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنَّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ
أَوْ زَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَا تَنْصُرَ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ
بِعَضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ١٤ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحُ بِالَّهِمْ ١٥ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا اللَّهُمْ ١٦ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
أَمْنَوْا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهُ يَنْصُرُكُمْ وَيُثْبِتُ أَقْدَامَكُمْ ١٧ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا فَتَعَسَّلُهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ١٨ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ فَلَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ١٩ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ٢٠ وَلِلْكُفَّارِينَ أَمْثَالُهَا
ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ظَاهَرَتْ أَعْمَالُهُمْ ٢١ وَأَنَّ الْكُفَّارِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ٢٢

درس سیزدهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۵۶ تا ۶۳ سوره‌ی نمل* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

فَمَا كَانَ جَوابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهَا
إِلَّا لَوْطٌ مِنْ قَرِيَّتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَظَهَّرُونَ ۝
فَانجِينُهُ وَأَهْلُهُ إِلَّا امْرَأَتُهُ قَدْرُنَاهَا مِنَ الْغَيْرِيْنَ ۝
وَامْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ۝ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ وَسَلِّمْ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفَى طَعَالَلَهُ خَيْرًا مَا يُشْرِكُونَ
آمَنَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَانْبَتَنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ
آنَ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا طَعَالَلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ
آمَنَ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا آنَهارًا وَجَعَلَ
لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا طَعَالَلَهُ مَعَ اللَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ آمَنَ يُحِبُّ الْمُضْطَرَ
إِذَا دَعَا وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ
أَعْلَهُمْ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۝ آمَنَ يَهْدِي كُمْ
فِي ظُلْمَتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ طَعَالَلَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

* آللَّهُ

◀ تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السَّوْءَ

چه کسی جز خدا، دعای انسان درمانده را می‌پذیرد و مشکل او را برطرف می‌کند؟

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۲

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این **دعاهای قرآنی** را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

دعاهای قرآنی*

۱- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبَرًا

پروردگارا صبر و استقامت مارا زیاد کن؛
و مارا در راه حق ثابت قدم نما،

سوره‌ی بقره

و مارا بر کافران پیروز کن! ۲۵

۲- رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا

پروردگارا بعد از آن که مارا هدایت کردی، دل‌های مارا از راه حق منحرف مگردان،

واز نزد خود به مارحمتی عطا کن.

سوره‌ی آل عمران

که تو بسیار بخشنده هستی.

وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

۸ **إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَابُ**

۳- رَبَّنَا إِامَنًا

پروردگارا ایمان آوردیم،
پس مارا بیامز و مورد رحمت خود قرار ده،

سوره‌ی مؤمنون

که تو از همه مهربان‌تر هستی.

فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا

۱۹ **وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ**

تمرین اول ◀

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱. آنَّتْ :	☐ تو	☐ من
۲. نَا :	☐ شما	☐ ما
۳. خَيْرٌ :	☐ بدتر، بدترین	☐ بهتر، بهترین
۴. قُلُوبٌ :	☐ قلوب، دل‌ها	☐ قلوب، جان‌ها
۵. كافِرِينَ :	☐ کافران، افراد بی‌ایمان	☐ کافران، بدکاران

تمرین دوم ◀

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۱۱

۱- وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

روزی دهنده است.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۲

۲- فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

پس قطعاً ... دوست ندارد ... را

سوره‌ی رعد، آیه‌ی ۲۸

۳- أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُ الْقُلُوبُ

بدان با یاد ... آرامش می‌یابد ...

سوره‌ی مائدہ، آیه‌ی ۱۱۴

۴- وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

وروزی ده به ... و ... هستی.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:
قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید.*

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبيه آن بخوانيد.

تمرین اول

سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۸

۱- رَبَّنَا أَتَّمِمْ لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۹

۲- رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آياتِكَ

سوره‌ی مُمتحنه، آیه‌ی ۴

۳- رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَ إِلَيْكَ أَنْبَنَا وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ

سوره‌ی فُرقان، آیه‌ی ۳۰

۴- يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي أَتَّخَذُوا هُذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی جمعه را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبيه نوار قرائت کنید.

فعالیت

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

آيَاتُهَا

١١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

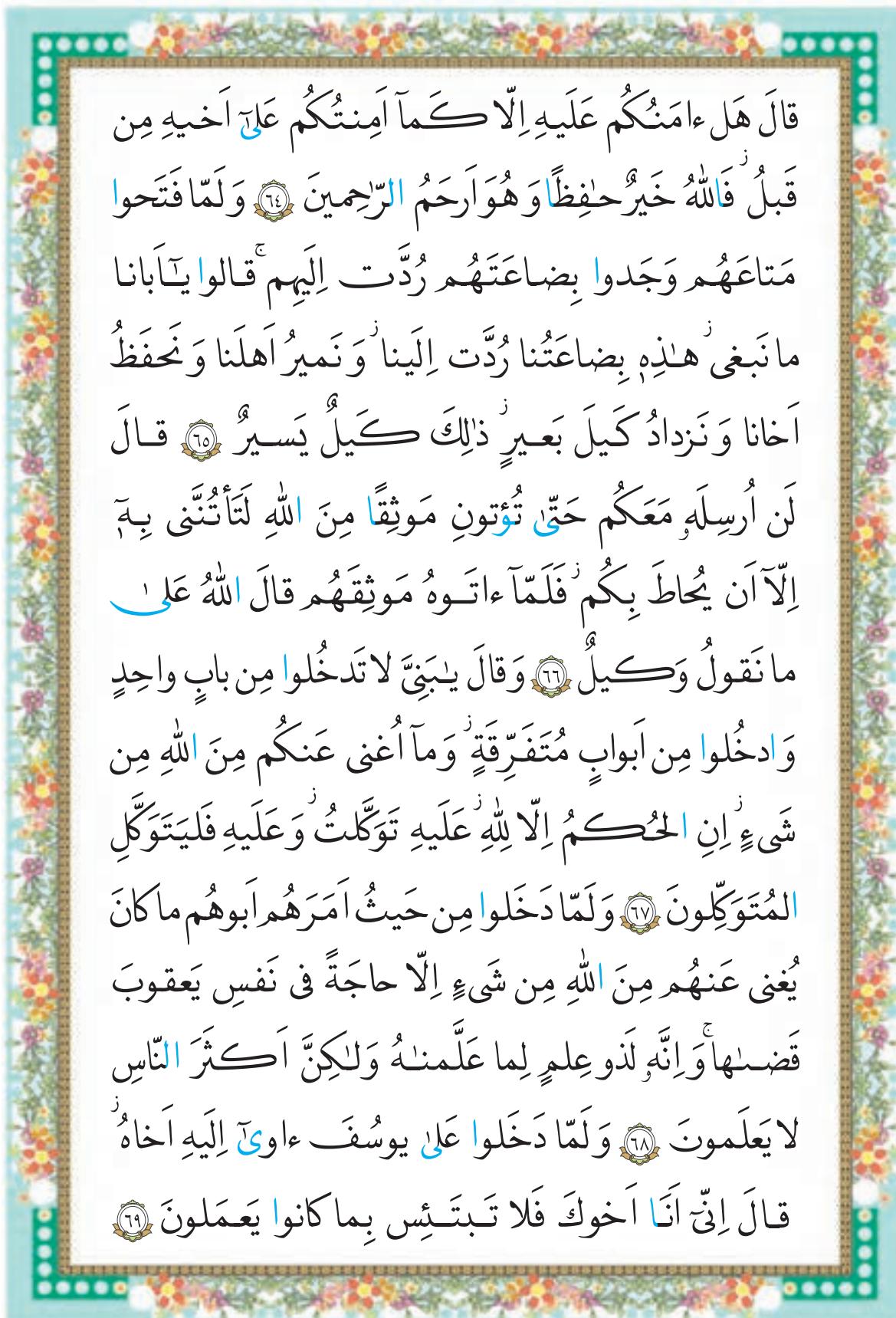
* الْأُمَّيَّنَ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ١ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَّيَّنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ
 يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُرَزِّكِهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ٢ وَإِخْرَيْنَ مِنْهُمْ
 لَمَّا يَلْحَقُو بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٣ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
 يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٤ مَثُلُ الَّذِينَ
 حُمِّلُوا التَّوْرِيدَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثُلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
 بِئْسَ مَثُلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِإِيمَانِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهِدِ الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ٥ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ رَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلَيَاءُ
 اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٦
 وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ٧
 قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيْكُمْ ثُمَّ تُرْدُونَ
 إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٨

درس چهاردهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۶۴ تا ۶۹ سوره‌ی یوسف* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر داشتموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرّاحِمِينَ

خدا بهترین نگهدارنده است و او از همه مهربان‌تر است.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۶۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کرده و آن را با صدای بلند بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳ و ۴ سوره‌ی یوسف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- نَحْنُ نَقْصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ

ما بهترین سرگذشت را برای تو حکایت می‌کنیم،

۲- إِنَّمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْءَانَ

با آیاتی که از این قرآن به سوی تو وحی کردیم؛

۳- وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ۳

هر چند که تو قبل از این، از آن خبر نداشتی.

۴- إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ

هنگامی که یوسف به پدرش گفت :

۵- يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا

ای پدرم من در خواب دیدم یازده ستاره را

۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ۴

و خورشید و ماه را دیدم که در برابرم سجده می‌کنند.

کار در کلاس

تمرين اول

معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هُذَا : این آن
- ۲- شَمْسٌ : ماه خورشید
- ۳- قَمَرٌ : ماه خورشید

تمرين دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی الرحمن، آیه‌ی ۵

۵

۱- الْشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

... و ... با نظم و حساب در گردش‌اند.

سوره‌ی آنیاء، آیه‌ی ۲۳

۲- وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ

و او کسی است که آفرید شب و روز و ... و ...

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَ هُذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

و ... و ... ای است مبارک، که نازل کردیم آن را.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ:

هر کس آیه‌ای از کتاب خدا را به دیگری بیاموزد، پاداش آن آیه،
هر زمان که خوانده می‌شود، به او نیز می‌رسد.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلاش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حج، آیه‌ی ۵۸

۱- وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱۱۸

۲- رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۶

۳- وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقِي لِلَّذِينَ ءامَنُوا

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۲۹

۴- رَبِّ أَنْزَلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزَلِينَ

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۳۰ سوره‌ی نبأ را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

سُورَةُ النَّبِيُّونَ

آياتها

٤٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

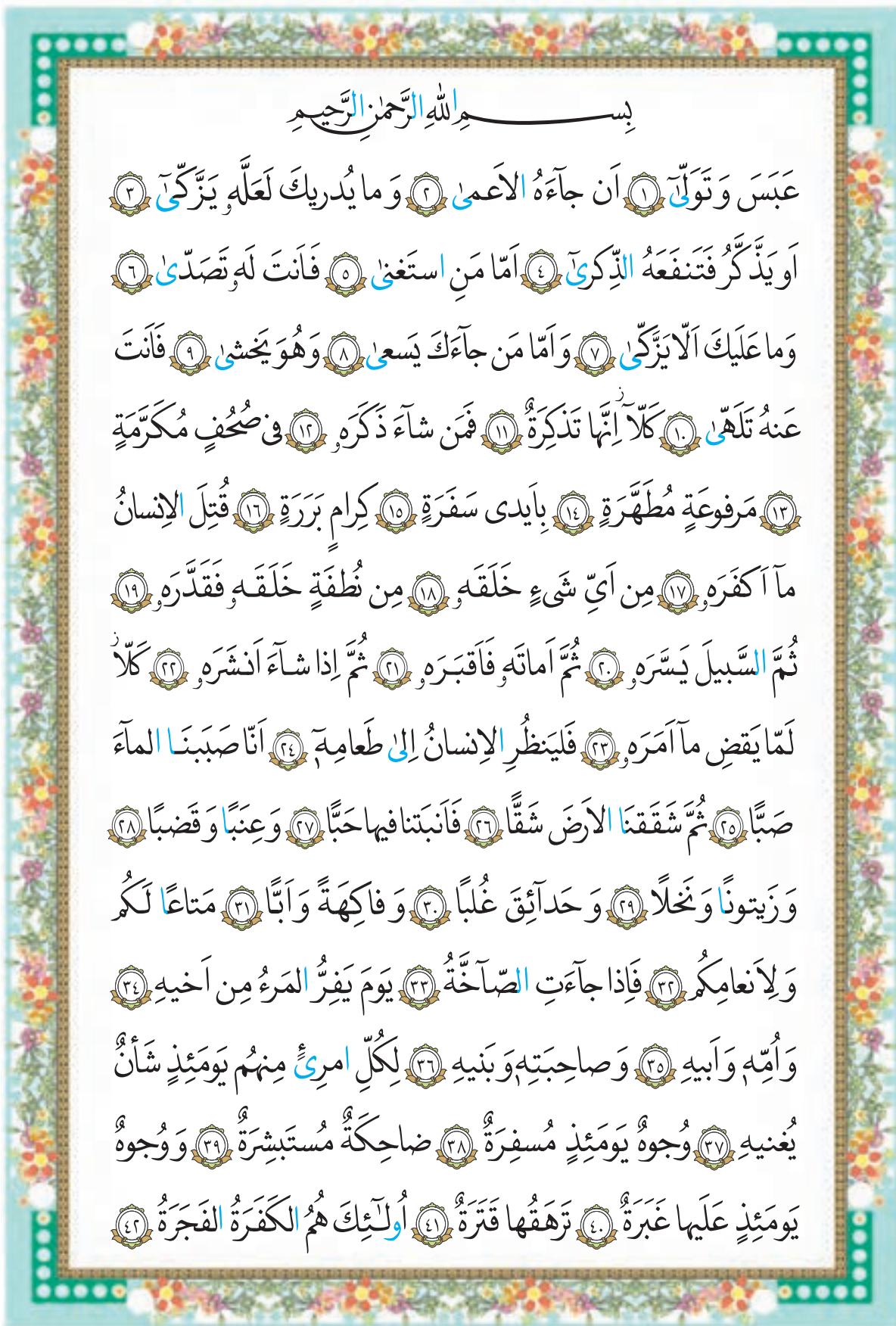
عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ١١ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ٢ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ
 ٣ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٤ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٥ الَّمَنْجَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا
 ٦ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ٧ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ٨ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ
 ٩ سُبَاتًا ١٠ وَجَعَلْنَا الَّلَّيْلَ لِبَاسًا ١١ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا
 ١٢ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ١٣ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا
 ١٤ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعَصِّرَاتِ مَاءً ثَجَاجًا ١٥ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبَّاً وَنَبَاتًا
 ١٦ وَجَنَّتٍ أَلْفَافًا ١٧ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ١٨ يَوْمٌ يُنْفَخُ
 ١٩ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْواجًا ٢٠ وَفُتُحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا
 ٢١ وَسُرِّتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ٢٢ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا
 ٢٣ لِلْطَّاغِينَ مَئَابًا * لِلْبِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ٢٤ لَا يَذْوَقُونَ فِيهَا بَرْدًا
 ٢٥ وَلَا شَرَابًا ٢٦ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَاقًا ٢٧ جَزَاءً وِفَاقًا ٢٨ إِنَّهُمْ
 ٢٩ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ٢٩ وَكَذَّبُوا بِعِيَاتِنَا كِذَابًا ٣٠ وَكُلَّ
 شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ٣٠ فَذَوْقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا

* مَئَابًا

درس پانزدهم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۴۲ سوره‌ی عَبْسَ را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر داشت آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَلَيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ

انسان باید به غذاش دقت کند.

سوره‌ی عَبَس، آیه‌ی ۲۴

طَعَام :

طَعَامِه : غذاش

چرا انسان باید به غذاش دقت کند؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دو^۳

آیات ۱۰ تا ۱۱ سوره‌ی نحل را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً *

او کسی است که نازل کرداز آسمان آب را

۲- لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

آبی که می‌نوشید و درختان و سبزه‌ای که حیوانات خود را در آن‌ها به چرا می‌برید، از این آب است.

۳- يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الرَّزْعَ وَ الرَّيْتُونَ وَ النَّخِيلَ وَ الْأَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ

برای شما از آن آب می‌رویاند زراعت و زیتون و درختان خرما و انگور و همه‌ی میوه‌ها را

۴- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأِيَّةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

قطعاً در این‌ها نشانه‌ای برای گروهی که تفکر می‌کنند، وجود دارد.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هُوَ :	☐ او ☐ تو
۲- الَّذِي :	☐ کسانی که ☐ کسی که
۳- أَنْزَلَ :	☐ نازل شد ☐ نازل کرد
۴- ماء :	☐ آب ☐ آسمان

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ٦٠

۱- وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

برای شما از ... ... را

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ٧

۲- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

... است که ... بر تو ... را

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ٢٩

۳- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

... است ... برای شما همه‌ی آن‌چه در ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا قرآن دل را زنده می‌کند و انسان را از گناه و کارهای زشت باز می‌دارد.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دو^م

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی غاشیه، آیه‌ی ۱۷

۱- أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

۲- قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۹

۳- فَانْظُرُ إِلَى ءاثارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحِبِّي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا سوره‌ی روم، آیه‌ی ۵۰

۴- أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَ زَيَّنَاهَا سوره‌ی قاف، آیه‌ی ۶

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۲۹ سوره‌ی تکویر را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.

سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

٢٩

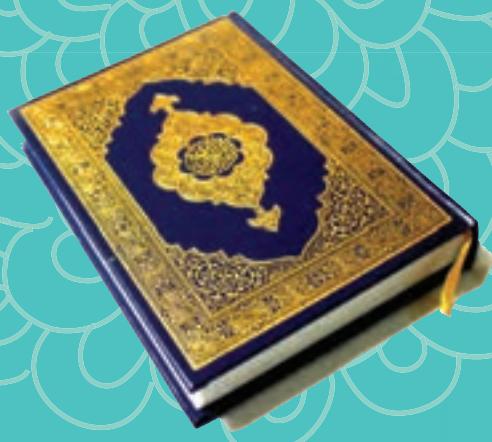
آياتها

سُورَةُ التَّكْوِينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِرَتْ ١ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ٢ وَإِذَا الْجِبَالُ
 سِيرَتْ ٣ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِلَتْ ٤ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ٥
 * وَإِذَا الْبِحَارُ سُجَّرَتْ ٦ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ٧ وَإِذَا الْمَوْعِدَةُ
 سُئِلَتْ ٨ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ٩ وَإِذَا الصُّحْفُ نُشِرَتْ ١٠
 وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ١١ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ١٢ وَإِذَا الْجَنَّةُ
 أُزْلِفَتْ ١٣ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ ١٤ فَلَا أَقْسِمُ بِالْخُنَّى ١٥
 الْجَوَارِ الْكُنَّى ١٦ وَاللَّيلُ إِذَا عَسَعَ ١٧ وَالصُّبْحُ إِذَا تَنَفَّسَ ١٨
 إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١٩ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ٢٠ مُطَاعٍ
 ثُمَّ أَمِينٍ ٢١ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ٢٢ وَلَقَدْ رَعَاهُ الْأَفْقِيُّ الْمُبَيِّنُ
 ٢٣ وَمَا هُوَ عَلَى النَّعِيبِ بِضَيْنٍ ٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ
 ٢٥ فَإِنَّ تَذَهَّبُونَ ٢٦ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرُ الْعَالَمَيْنَ ٢٧ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ
 آنِ يَسْتَقِيمَ ٢٨ وَمَا تَشَاءُنَ إِلَّا آنِ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمَيْنَ ٢٩

* المؤودة

درس آخر

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که با تلاش خود سال تحصیلی را با موفقیت گذرانده اید. شما در این سال چیزهای بسیاری آموختید و اینک می‌توانید قرآن کریم – کتاب آسمانی – خود را بخوانید و از آن بهره ببرید.

در تابستان مدرسه تعطیل می‌شود، اما خواندن قرآن تعطیل نمی‌شود. چه خوب است اینک که خواندن قرآن را آموخته اید، هر روز مقداری قرآن بخوانید. شما می‌توانید به کمک پدر و مادر یا خواهر و برادر بزرگ‌تر خود، این کار را از روی قرآنی که در خانه دارید انجام دهید.

***

در کتاب درسی نیز برای هر هفته از تابستان، یک صفحه از قرآن کریم در نظر گرفته شده است. شما هر روز، تعدادی از آیات مربوط به آن هفته را بخوانید تا به این ترتیب هم به سفارش پیامبر اعظم و امامان معصوم علیهم السلام عمل کرده باشید و هم در این کار مهارت بیشتری پیدا کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگویید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

١١١

سُورَةُ الْإِشْرَاقِ

آیاتُهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيَلَّا مِنَ الْمَسِاجِدِ الْحَرَامِ
 إِلَى الْمَسِاجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكَنَا حَوْلَهُ لِنُرِيهِ مِنْ عَائِلَتِنَا
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ١ وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
 هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِنِ وَكِيلًا
 ذُرِّيَّةً مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ ٢ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا
 وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لِتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
 مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلَمَنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ٣ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَئِمَا بَعْثَنَا
 عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بِأَمْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ
 وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ٤ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ
 وَأَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنَيْتَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ٥
 إِنَّ أَحْسَنَتُمْ أَحْسَنَتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا ٦ فَإِذَا جَاءَ
 وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُ وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسِاجِدَ
 كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةً ٧ وَلِيُتَبَرِّو ما عَلَوْا تَبَرِّيًّا

*لیسوئوا

عَسَى رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمُكُمْ وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكُفَّارِينَ
 حَصِيرًا ۚ إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِي لِلّٰتِي هِيَ أَقَوْمٌ وَيُشَرِّعُ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَن لَّهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۖ ۹
 وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ ۱۰
 وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ۖ ۱۱
 وَجَعَلْنَا اللَّيلَ وَالنَّهَارَ عَايَتَيْنِ فَمَحَوْنَا إِلَيْهِ اللَّيلَ وَجَعَلْنَا إِلَيْهِ
 النَّهَارِ مُبِصِّرَةً لِتَبَتَّغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
 السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۖ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَلَّنَاهُ تَفْصِيلًا ۖ ۱۲ وَكُلَّ
 إِنْسَانٍ أَزْمَنْهُ طَأْرَهُ فِي عُنْقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا
 يَلْقَهُ مَنْشُورًا ۖ ۱۳ اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
 مَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
 عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازْرُهُ وِزْرًا أُخْرَى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ
 رَسُولًا ۖ ۱۴ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُهْلِكَ قَرِيَّةً أَمْرَنَا مُتَرَفِّهِا فَفَسَقُوا
 فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۖ ۱۵ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ
 الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَى بِرِبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۖ ۱۶

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
 جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلِيْهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ١٨ وَمَنْ أَرَادَ
 الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانُوا
 سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ١٩ كُلًاً نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ
 رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ٢٠ اَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
 بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا
٢١ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا اَخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا
٢٢ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
 يَلْعَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاهُمَا فَلَا تَقُولْ لَهُمَا
 أُفِّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ٢٣ وَاحْفِظْ
 لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْانِي
٢٤ صَغِيرًا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَلِيْحِينَ
 فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَابِينَ غَفُورًا ٢٥ وَءَاتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ
 وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ٢٦ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ
٢٧ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا

وَإِمَّا تُرِضَنَ عَنْهُمْ بِتَغْأَبَةِ رَحْمَةٍ مِّنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا
مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنْقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَسْطُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمْلاَقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطَئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ
قُتِلَ مَظْلومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَالِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي
الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتَيمِ إِلَّا بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشْدَهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْؤُلًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكِيلَ إِذَا كِلْتُمْ وَرِزْنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
الْجِبالَ طُولًا ﴿٣٦﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا
﴿٣٧﴾

ذالک ممّا اوحیٰ إلیک رَبُّکَ مِنَ الْحِکْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ إلٰهًا
 ءاخَرَ فَتُلْقِی فِی جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ﴿٣٩﴾ افَاصْفِلُکُمْ رَبُّکُمْ
 بِالْبَيْنَ وَاتَّخَذُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ اِنَّکُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِی هَذَا الْقُرْءَانِ لِيَذَّکَّرُوا وَمَا يَرِدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾
 قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُءَالِهٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَآتَغُوا إِلٰی ذِی الْعَرْشِ سَبِیلاً
 سُبْحَنَهُ وَتَعَالٰی عَمًا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِیرًا ﴿٤٢﴾ تَسْبِحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ
 السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِیهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
 لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِحُهُمْ إِنَّهُ کَانَ حَلِیمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قَرَأَتْ
 الْقُرْءَانَ جَعَلَنَا بَیِّنَکَ وَبَیْنَ الَّذِینَ لَا یُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
 مَسْتُورًا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلَنَا عَلٰی قُلُوبِہِمْ أَکِنَّةً أَنْ یَفْقَهُوہُ وَفِی عَادَنِہِمْ
 وَقَرًا وَإِذَا ذَکَرَ رَبَّکَ فِی الْقُرْءَانِ وَحْدَهُ وَلَوْ اعْلَیَ آدَبِرِہِمْ نُفُورًا
 نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا یَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ یَسْتَمِعُونَ إِلیکَ وَإِذْ ہُمْ نَجْوَى
 إِذْ یَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٤٧﴾ أَنْظُرْ
 کَیْفَ ضَرَبُوا لَکَ الْأَمْثَالَ فَضَلَّوْا فَلَا یَسْتَطِیعُونَ سَبِیلاً ﴿٤٨﴾
 وَقَالُوا أَءِذَا کُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَءِنَا لَمَبْعَثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا
 ﴿٤٩﴾

قُلْ كُونوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ۝ أَوْ خَلَقًا مِمَّا يَكُبُرُ فِي
 صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِدُّنَا ۝ قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 فَسَيُنْعَضُونَ إِلَيْكُمْ رُءُوسُهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۝ قُلْ عَسَىٰ
 أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ
 وَتَظُنُّونَ إِنْ لَيْثُمُ إِلَّا قَلِيلًا ۝ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا إِنَّمَا الَّتِي هِيَ
 أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلنَّاسِ
 عَدُوًّا مُبِينًا ۝ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَاءُ يَرْحَمُكُمْ أَوْ إِنْ يَشَاءُ
 يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ
 فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَىٰ بَعْضٍ
 وَإِنَّمَا نَنْهَاكُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ ۝ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ
 فَلَا يَمْلِكونَ كَشْفَ الْضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝ أُولَئِكَ الَّذِينَ
 يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيْمَنُهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ
 رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝
 وَإِنْ مِنْ قَرِيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُو هَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ
 مُعَذِّبُو هَا عَذَابًا شَدِيدًا ۝ كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝

وَمَا مَنَعَنَا أَن نُرِسِّلَ بِالْأَيَتِ إِلَّا أَن كَذَبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
 وَإِاتَّيْنَا شَمُودَ النَّاقَةَ مُبَصِّرَةً فَظَلَّمُوا بِهَا وَمَا نُرِسِّلُ بِالْأَيَتِ
 إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحاطَ بِالنَّاسِ
 وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
 الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْءَانِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا
 وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَئِكَةِ اسْجُدُوا لِإِدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسُ
 قَالَ إِنَّمَا أَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقَتْ طِينًا ﴿٦٠﴾ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي
 كَرَّمَتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخْرَتِنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا حَتَّى نَكِنَّ
 ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦١﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
 جَهَنَّمَ جَرَاؤُكُمْ جَرَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٢﴾ وَاسْتَفِرِزْ مَنِ استَطَعَتَ
 مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكْهُمْ
 فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
 غُرُورًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى
 بِرَبِّكَ وَكَيْلًا ﴿٦٤﴾ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلَكَ
 فِي الْبَحْرِ لِتَتَغَوَّلُ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٥﴾

وَإِذَا مَسَكْمُ الْضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَمَّا
نَجَّلُكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۖ ۶۷ أَفَأَمِنْتُمْ
أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرِسِّلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۖ ۶۸ أَمْ أَمِنْتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى
فَيُرِسِّلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغَرِّقُكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ۖ ۶۹ وَلَقَدْ كَرَّمَنَا بَنَى آدَمَ
وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۖ ۷۰ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ أَنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتَىٰ كِتَابَهُ بِيمِينِهِ فَأُولَئِكَ
يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتَيْلًا ۖ ۷۱ وَمَنْ كَانَ فِي
هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۖ ۷۲ وَإِن
كَادُوا لَيَفْتِنُوكَ عَنِ الدِّيَنِ أَوْ حَيَّنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِي عَلَيْنَا
غَيْرَهُ وَإِذَا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ۖ ۷۳ وَلَوْلَا أَن ثَبَّتَنَا لَقَدْ
كِدَتْ تَرَكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ۖ ۷۴ إِذَا لَأَذْقَنَاكَ ضِعْفَ
الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۖ ۷۵

وَإِن كَادُوا لِيَسْتَفِرُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ٧٦ سُنَّةً مَنْ قَدَّ
أَرْسَلَنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنْتِنَا تَحْوِيلًا ٧٧ أَقِمِ
الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسْقِ الْيَلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ
قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ٧٨ وَمِنَ الْيَلِ فَتَهَجَّدُ بِهِ
نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَن يَعْثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ٧٩ وَقُلْ رَبِّ
أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ
لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا ٨٠ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهوقًا ٨١ وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ
وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ٨٢ وَإِذَا
أَغْمَنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ
يَئُوسًا ٨٣ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ
أَهْدَى سَبِيلًا ٨٤ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ٨٥ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذَهَبَنَّ
بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ٨٦

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
 لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُوْرَ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْءَانِ
 لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ
 صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْءَانِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَآبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
 إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ
 الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنْبٍ
 فَتُفْجِرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا
 زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾
 أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ
 لِرُقِيقِكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرَئُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي
 هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ
 جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ
 لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِينَ لَنَزَّلَنَا
 عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهَتَّدُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ
 مِنْ دُونِهِ وَنَخْسُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيًّا وَبُكْمًا
 وَصُمًّا مَا وَلَهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ٩٧
 ذَلِكَ جَرَأُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِإِيمَانِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا
 وَرُفَاتًا أَءَنَا لَمَبْعَثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ٩٨ أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
 وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَالًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَابِي الظَّالِمِينَ إِلَّا كُفُورًا ٩٩
 قُلْ لَوْا نَتُّمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَمْ سَكُنْ خَشِيَةَ
 الِإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ١٠٠ وَلَقَدْ ءاتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ
 ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَأَلَ بَنَى إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
 إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَلْمُوسِي مَسْحُورًا ١٠١ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا آنَزَلَ
 هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَارِئِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ
 يَلْفِرَعُونُ مَثْبُورًا ١٠٢ فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِرَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 فَأَغْرَقَنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ١٠٣ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنَى إِسْرَائِيلَ
 اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ١٠٤

وَبِالْحَقِّ أَنَزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٥﴾
 وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٦﴾
 قُلْ إِيمَنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتَلَى
 عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ
 وَعْدُ رَبِّنَا لَمْفَعُولاً ﴿١٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَكُونُ وَيَزِيدُهُمْ
 خُشُوعًا ﴿١٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيَّاً مَا تَدْعُوا فَلَهُ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٢٠﴾ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ
 بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٢١﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
 لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الْذِلِّ وَكَبِيرًا ﴿٢٢﴾

فَلَذِكْرِ الْمُنْذِرِ

سوره‌ی مُرْمَل، آیه‌ی ۲۰

کلمات ترجمه شده در کتابهای آموزش قرآن پایه‌های دوم تا چهارم ابتدایی

معنا	کلمه/درس/پایه	معنا	کلمه/درس/پایه
زنده	حَيٌّ ۖ ۲/۸	آخرت	ءَاخِرَةٌ ۚ ۲/۲
	خ		الف
حالق، آفریننده	خَالِقٌ ۖ ۴/۱۰	ایمان آوردیم	ءَمَّاَنَا ۖ ۴/۱۰
آفرید، خلق کرد	خَلَقَ ۖ ۴/۱۱	آیه، نشانه	ءَاءِيَةٌ ۖ ۴/۱۲
خوبی، کار خوب	خَيْرٌ ۖ ۲/۱۰	پاداش	أَجْرٌ ۖ ۲/۲
بهتر، بهترین	خَيْرٌ ۖ ۴/۱۳	زمان	أَجَلٌ ۖ ۴/۱۱
کارهای خوب	خَيْرَاتٍ ۖ ۲/۷	کار خوب، نیکی	إِحْسَانٌ ۖ ۲/۱۱
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَلٍ ۖ ۲/۱	زمین	أَرْضٌ ۖ ۴/۴
	د	اطاعت کنید	أَطِيعُوا ۖ ۴/۳
دُنیا	دُنْيَا ۖ ۲/۳	بزرگ تر	أَكْبَرٌ ۖ ۲/۱
	ذ	کسی که	الَّذِي ۖ ۴/۱۵
ذره	ذَرَّةٌ ۖ ۲/۱۱	کسانی که	الَّذِينَ ۖ ۴/۹
	ر	خدا	اللَّهُ ۖ ۴/۶
پروردگار	رَبٌّ ۖ ۲/۸	خدا، معبد	إِلَهٌ ۖ ۲/۱
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا ۖ ۲/۱۱	تو	أَنْتَ ۖ ۴/۱۳
رحمت	رَحْمَةٌ ۖ ۲/۱۲	نازل کرد، فروفرستاد	أَنْزَلَ ۖ ۴/۱۵
بخشنده	رَحْمَنٌ ۖ ۲/۱	انفاق کنید، بیخشدید	أَنْفَقُوا ۖ ۴/۹
مهریان	رَحِيمٌ ۖ ۲/۱		
روزی	رِزْقٌ ۖ ۲/۱۵	ب	
پیامبر	رَسُولٌ ۖ ۲/۱	بینا	بَصِيرٌ ۖ ۲/۷
	ز	صبح	بُكْرَةٌ ۖ ۴/۱۲
زکات، صدقه‌ی واجب	رَزْكَةٌ ۖ ۴/۷	فرزندم	بُنَيَّ ۖ ۲/۵
	س	پیام	بَيَانٌ ۖ ۲/۷
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ ۖ ۲/۲	قبول کن، بپذیر	تَقَبَّلَ ۖ ۴/۶
هفت	سَبْعٌ ۖ ۴/۹		ج
شنا	سَمِيعٌ ۖ ۴/۲	پاداش	جَزَاءٌ ۖ ۲/۱۱
گناه	سَيِّئَةٌ ۖ ۴/۱۰		ح
	ش	دانه	حَبَّةٌ، حَبٌّ ۖ ۴/۹
بدی، بد	شَرٌّ ۖ ۳/۱۱	رسیمان	حَبْلٌ ۖ ۴/۵
خورشید	شَمْسٌ ۖ ۴/۱۴	حساب، قیامت	حِسَابٌ ۖ ۴/۱
مشورت	شُورَىٰ ۖ ۲/۱۲	کارخوب، خوب، خیر و خوبی	حَسَنَةٌ ۖ ۲/۲
		سپاس و ستایش	حَمْدٌ ۖ ۲/۲

معنا	كلمه/ درس/پایه	معنا	كلمه/ درس/پایه
بخارید	كُلوا ۲/۴	راه	صراط ۴/۵
ل	لا ۴/۷	نماز	صلوة ۲/۵
نيست	لا يُحِبُّ ۲/۱۲	غذا	طَعَام ۴/۱۵
دوست ندارد	ماء ۴/۱۵	غذاهای پاک و خوب	طَيِّبات ۲/۴
آب	مؤمنان ۴/۱	ظالمان، ستمگران	ظالِمین ۳/۵
مؤمنان	مُؤْمِنِينَ ۲/۱۶	دانة	عالِم ۴/۴
نيکوکاران	مُحْسِنِينَ ۲/۱۶	جهان‌ها، جهانیان	عالَمِينَ ۴/۱
مهربانی	مَرْحَمَة ۲/۱۶	بنده	عبد ۴/۲
پیامبران، فرستادگان (الله)	مُرْسَلِينَ ۴/۵	سختی	عُسْرَ ۲/۱۱
راست، درست	مُسْتَقِيمٍ ۴/۵	شب	عشِّیٰ ۴/۱۲
اسراف‌کنندگان	مُسْرِفِينَ ۲/۹	بزرگ	عَظِيمٌ ۲/۳
معین	مُسَمَّى ۴/۱۱	دانش	عِلْمٌ ۳/۸
بدکاران	مُفْسِدِينَ ۳/۵	دانة	علِيمٌ ۴/۲
ملائكة، فرشتگان	مَلَائِكَة ۲/۳	نژد	عِنْدٌ ۴/۶
ن	نا ۴/۱۳	غ	
ما	نار ۲/۲	نهان، غیب	غَيْبٌ ۴/۴
آتش	ناس ۲/۷	بسیار آمرزندہ	غَفُورٌ ۴/۷
مردم	نَبِيٰ ۲/۳	ق	
پیامبر	نِعَمَة ۲/۶	گفت	قالَ ۴/۸
نعمت	والِدَيْنِ ۲/۴	توانا	قَدِيرٌ ۴/۲
و	هُدَى، هُدْيٰ ۴/۱۱	قرآن، کتاب خدا	قُرْآنٌ ۲/۱۴
پدر و مادر	هُذَا ۴/۱۴	کم	قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ ۴/۴
هدایت	هُوَ ۴/۱۵	دل‌ها، قلب‌ها	قُلُوبٌ ۴/۱۲
این	يُحِبُّ ۲/۵	ماه	قَمَرٌ ۴/۱۴
او	يُنْفِقُونَ ۴/۹	قوم، گروه	قَوْمٌ ۴/۱۲
دوست دارد	يَوْمٌ ۲/۱	کافران، افراد بی‌ایمان	كَافِرِينَ ۴/۱۳
انفاق می‌کنند	يَوْمِ الدِّينِ ۲/۱	بسیار	كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ ۴/۲
روز			
روز قیامت			

بیشتر بخوانیم، بیشتر بدانیم

ردیف	نام کتاب	گردآورنده / نویسنده / مترجم	سال انتشار	ناشر
۱	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۲	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	انتشارات مدرسه
۳	قرآن مجید جزء سی ام و آیات منتخب	محمد مهترانی	۸۱	مرکز قرآنی ندای آسمانی
۴	آموزش روخوانی قرآن کریم و جزء سی ام	سید مهدی سیف	۸۲	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۵	آموزش مفاهیم قرآن جلد اول	مسعود وکیل	۸۸	مهد قرآن / سازمان دارالقرآن الکریم
۶	جزء سی ام قرآن کریم	ترجمه - مصطفی رحماندوست	۷۸	محراب قلم
۷	سیما مکه	حمدی گروگان	۷۵	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۸	قصه‌ی خضر و موسی علیه السلام	ترجمه - فاسیم کریمی	۷۸	آیه‌ی سبز
۹	ستاره‌های درخشان	غلامرضا آبروی	۷۵	پیام آزادی
۱۰	اصحاب کهف	ترجمه - حمیدرضا سعادت	۷۸	پیام عدالت
۱۱	بهترین داستان‌ها (مجموعه‌ی ۲۰ جلدی)	مؤلف کمال السید، ترجمه عباس جلالی	۷۹	اصصاریان - قم
۱۲	داستان پیامبران (جلد اول) از آدم تا مسیح	علی موسوی گرمارودی	۷۷	قدیانی
۱۳	داستان پیامبران (جلد دوم) حضرت محمد صلی الله علیه و آله	علی موسوی گرمارودی	۷۷	قدیانی
۱۴	ذوالقرین	ترجمه - لطیف راشدی	۷۸	پیام عدالت
۱۵	چراهای شگفت‌انگیز قرآن کریم (جلد ۱ و ۲)	رضانباتی	۸۹	محراب قلم
۱۶	قصه‌ی گنج قارون	ترجمه - فاسیم کریمی	۷۹	آیه‌ی سبز
۱۷	قصه‌ی ایوب	ترجمه - فاسیم کریمی	۷۸	آیه‌ی سبز
۱۸	قصه‌های پیامبران - حضرت موسی علیه السلام	مصطفی وجدانی	۶۶	کتاب‌های پرنده
۱۹	قصه‌های پیامبران - حضرت ابراهیم علیه السلام	مصطفی وجدانی	۷۸	پیام آزادی
۲۰	قصه‌های پیامبران - حضرت نوح علیه السلام	مصطفی وجدانی	۷۷	پیام آزادی
۲۱	حضرت داود علیه السلام	محمدباقر موسوی - علی اکبر غفاری	۷۸	پیام آزادی
۲۲	قصه‌های قرآن، سلیمان و ملکه‌ی مورچه‌ها	مهدی قبری	۷۸	همکلاس
۲۳	قصه‌های پیامبران - حضرت یونس علیه السلام	مرتضی امین	۷۸	پیام آزادی
۲۴	وعده‌ی الهی	غلامرضا آبروی	۷۸	پیام آزادی
۲۵	آخرین پرنده، آخرین سنگ	مهدی شجاعی	۷۸	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲۶	قصه‌ی آیه‌ها (کارت‌های قصه‌گویی)	فاطمه رادپور، لاله جعفری و ماهنی تذهیبی	۸۸	نشر افق

